

NY KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Administrator delegat al girant responsabil-Feloldó igazgató: Schwartz Dávid. Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas S.A.R.L. de Editura. Registrul publicatiunilor periodice No. 43. Dec. 1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Kedd, február 23.
1939—5699. Adar 9.
XXII. évfolyam, 48. szám.

Fényes külsőségek között ünnepelték meg országszerte az új alkotmány életbeléptetésének évfordulóját

Bucurestiben Calinescu helyettes-miniszterelnök hatalmas expozé tartott, Kolozsváron Tataru királyi helytartó mondta el az új rezsim mérlegét
Öfelsége Károly király hatalmas beszéde

Bucuresti, február 27. Az egész országban nagy lelkesedéssel és fényes keretek között ünnepelték meg ma az új alkotmány életbeléptetésének első évfordulóját. A fővárosba már a tegnap megérkeztek a különböző küldöttségek és a Nemzeti Ujjászületés Frontjának vezetői. A falusi küldöttségek tagjainak mellényét az új állampárt nevének kezdőbetűi, az F. R. N. betűk díszítették ékes himzéssel. A főváros utcáin virág füzereket helyeztek el amelyeket az F. R. N. cimere és kezdőbetűi díszítettek. A főváros egész képe ünnepi külsőt mutatott. Az összes köz- és magán-épületeket fellobogózták, szőnyegekkel, virágokkal ékesítették. Vasárnap este már a legtöbb magánépületet, középületet és a köztereket kivilágították.

Hétfőn délelőtt 11 órakor Te Deummal kezdődtek meg az alkotmány napjának ünnepségei. Részt vettek az ünnepségen Vaida Sándor, Constantin Argetoianu és Miromescu királyi tanácsosok, valamint a kormány összes tagjai, élükön Armand Calinescu helyettes miniszterelnökkel. Ugyanígy képviselve voltak az ünnepségeken az összes katonai és polgári hatóságok. A patriarcha udvarán zászlós és zenés katonai csoport tiszteletet. 11 óra 20 perccor véget ért az istentisztelet és az összes jelenlévők az Ateul Roman előtti térre mentek, ahová féltizenkettőkor megérkeztek a királyi tanácsosok, a miniszterek és a Román Ujjászületési Front tanácsának tagjai, akik előtt megkezdődött a tömeg tisztelegő felvonulása. Az új egyenruhák pompás látványt nyújtottak. 12 óra 5 perccor a menet élén a Front vezetőivel, a katonazenekar hangjaira, megindult a királyi palota felé. Az első sorban jobbról-balra

Vaida Sándor, majd Argetoianu, Miromescu, Armand Calinescu, Iamandi, Slavescu, Ghelmegeanu, Mitita Constantinescu, I. Bujoi, Petre Andrei, Silva Dragomir és Gafencu királyi tanácsosok és miniszterek voltak láthatók. A második sorban Gabriel Marinescu tábornok Eugen Titeanu, Magureanu, Toni, Jinga. Sorban és Nae Popescu következtek. A harmadik sorban egyenruhába öltözve meneteltek a Front vezetőségi tagjai, közöttük gróf Bánffy és báró Szentkereszthy, a magyar alsztályi képviselőiben, Harich és Guth a németek részéről. Öfelsége és a trónörökös a palota erkélyéről római üdvözléssel fogadták a tisztelegő felvonulást. A kormány tagjai és a királyi tanácsosok után a Front nemzeti gárdái vonultak fel, élükön Gorgescu Petre tábornokkal, majd a Nemzeti Ujjászületés Frontjának két egyenruhájába és skót sapkába öltözött első zászlóaljai következtek. Utánuk festői nemzeti viseletben parasztküldöttségek vonultak fel, mellükön a Front jelvényeivel. Majd a „Nemzet Dicsősége“ szervezet tagjai vonultak fel zászlóik alatt, a hadiárvak, a volt frontharcosok szövetsége, utárük a szeretet-nővérek csoportja következett, a „férfiasság és hűség“ kitüntettjei, hadi önkéntesek, a Marasesti szövetség, a Román Légio tagjai, a nyugalmazott altisztek, Nagy-Románia megteremtői és a „Mihai nagyvajda“, volt frontharcosok szövetségének tagjai.

A díszfelvonulás után Öfelsége ebédet adott a Nemzeti Ujjászületés Frontja vezetőinek tiszteletére. Armand Calinescu helyettes miniszterelnök nagyjelentőségű beszédet tartott, amelyre Öfelsége válaszolt.

Calinescu helyettes-miniszterelnök hatalmas expozéja a rezsim egyéves mérlegéről

Calinescu helyettes miniszterelnök és helyettes miniszter többek között ezeket mondotta:
— A megpróbáltatások órájában egységes volt az ország abban a hitben, hogy csak a Koronától várhatja a megváltás reményét. A királyi kezdeményezés monarchiánk alapvető értelmének igenlését jelentette. Ebben rejlik a mi nemzeti-állami életünk legfőbb kezessége. Az 1857-es nemzedéket, amely új dinasztiát kívánt, aktív és tekintéllyel rendelkező monarchia eszméje hatotta át. A mi állami életünknek a fejlődése alkotmányaink nagy tetteinek pompás sorozata.

— Az első modern államforma és annak függetlensége I. Károly király műve. A nép nemzeti felszabadítása és egyesítése I. Ferdinánd király műve. A bomlási folyamat megakadályozása és a nemzeti megújulás pedig a mi Uralkodónk műve. Ily módon történelmi fejlődésünk minden csúcspontja a királyság pecsétjét hordja magán. Ma az Uralkodó hangján keresztül beszél az egész nemzet. Ma, ebben az órában olyan aktust ünneplünk, amely a királyság egyik nagy alkotása. A román nép elismerésének zászlóját hajtja meg ezen a napon.

— Sire! Az 1938 február 27-iki új alkotmány uralma alatt élünk. A régi alkotmány a 19. század politikai romantizmusából merítette tartalmát és csak az egyéni szabadságokkal törődött. Ez a rendszer addig állhatott fenn, amíg a külső béke és a belső szociális nyugalom korszakát éljük, ma azonban nem biztosíthatta többé az állami életet, amikor ez a helyzet megváltozott. A szubverzív áramlatokkal és külső fenyegetésekkel szemben az első felelet volt az állami eszme megerősítése és a társadalmi szolidaritás előmozdítása. Az új alkotmány anélkül, hogy megkisebbitené az individuális jogokat, mint progresszív tényezőket, alárendelte azokat a közösség érdekeinek, vagyis az állam magasabb érdekeinek. Az új alkotmány nem engedi meg az osztálykülönbségeket, megteremtve az általános szolidaritás szellemét.

Calinescu helyettes miniszterelnök ezután rámutatott arra, hogy 1938 február 27-én az új alkotmány életbeléptetésével új korszak vette kezdetét az ország életében a rend, a biztonság és a konszolidáció korszaka. A helyettes miniszterelnök ezután az új alkot-

mányt megelőző korszakot vázolta, majd így folytatta beszédét:

Minden polgárt ejtőt a bizalom érzete

— Minden polgárnak az az érzése, hogy hála a nyugalom helyreállításának, újra kifejtheti tevékenységét. Megvalósult a morális rend, a bűnösök elveszik büntetésüket. A fiatalabb generációt aktívabb módon kapcsoljuk be az állam életébe. Jelentősen számú ifjú kapott elhelyezést a közoktatásban, a bíróságban, a közigazgatásban, hogy ne is tegyünk említést az egyetemi ifjúságnak nyújtott segítségről. Az ifjú generáció észretért, az új rezsim zászlaja alá soraközik, hogy hozzájáruljon az ország szolgálatahoz.

Az állampolgársági revízió

— Negyedsorban a rezsimet az a speciális hangsúly jellemezte, amelyet a nemzeti problémának adott. Egy év óta a bírói hatóságok revidálják ama feltételeket, amelyek révén állampolgárságot nyertek az idegen etnikai eredetű polgárok. Ezenkívül speciális rezsim létesült a revízió során visszautasítottak számára, akik idegeneknek tekintendők és akik idegen ellenőrzés alá kerülnek. Meggyorsította a rezsim a különböző vállalatok nacionalizálását, végül pedig megkezdődött az idegen elemek kivándorlási problémájának tanulmányozása.

— Am e rövid idő alatt a közmunkák nagy reorganizálása is megtörtént. Új közigazgatási reformot valósítottunk meg. Ez volt a régi rezsim legerősebb pontja. Az elmúlt kormányok minden kísérlete csődöt mondott mindaddig, míg az egészséges alapokra helyezett közigazgatási reformot meg nem valósítottuk.

— Reorganizáltuk a közoktatást, megkezdtük az analfabetizmus kiirtását és a városi intellektualitás növelését.

— Ami a közmunkákat és a szociális tevékenységet illeti, a munkaügyi minisztérium nagy munkába kezdett az anya-, csecsemő-védelem, a céhek megszervezése, a munkaszerződés megjavítása, az öregségi nyugdíj és a szabadidő megszervezése tekintetében.

— Ime ezek azok az eredmények, amelyeket a legdemokratikusabb kormányoknak sem sikerült elérniük. A súlyos nemzetközi konjunktúrának földművelésünk 40 ezer lejt kapott egy vagyon buzáért, mialatt a külföldön nem lehetett eladni csak huszezer lejért.

A helyettes miniszterelnök ezután részletesen beszélt arról a nagy tevékenységről, amelyet az új rezsim a hadsereg érdekében fejtett ki és leszögezte, hogy semmilyen áldozattól sem fog visszariadni a kormány ebben az irányban. Az új költségvetés közel egymilliárd lejt többletet irányzott elő a hadsereg céljaira. Hadseregünk nagy presztizst szerzett úgy a mi, mint az összes határonkívüliek szemében.

— Ez a rezsim jól meg van alapozva és végleges.

A helyettes-miniszterelnök ezután arról beszélt, hogy az új rezsim magába olvasztotta az összes tehetséges és tisztességes elemeket, még a régi politikai organizmusok ifjúságát is. Beillesztette az összes etnikai kisebbségeket az állam életébe, ahol egy

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

VILAG TÖKÉR

Ki lesz a francia köztársaság új elnöke?

Spanyolkérdés, olaszkérdés, németkérdés — ezek azok, melyek most Franciaországot elsősorban érdeklik. De emögül a sorsdöntő kérdések mögül mindinkább előtérbe nyomul egy másik nagy kérdés: ki lesz a francia köztársaság új elnöke? Albert Lebrun elnökségének hét esztendeje ebben az évben lejár és már kitűzték április 6-ra a kamara és a szenátus elnökválasztó közös ünnepi ülését, amely a tradíciókhoz híven Versaillesben történik.

Hivatalosan még keveset beszélnek erről az eseményről, de az erők mérkőzése már megindult — egyelőre a kuliasszák mögött. Ki jut hatalomra, vagy kit állítanak félre azáltal, hogy elnöké választják, ez a kérdés. A francia köztársaság elnökének tisztisége inkább díszes méltóság, mint aktív hatalmi tényező, inkább reprezentálás, mint uralkodás. Ezért toltul most várattalanul előtérbe Daladier jelölése, akitől politikai barátai és ellenfelei szívesen szabadulnának meg ezen a módon. Kétséges azonban, hogy Daladier hajlandó lesz-e a forró, de hatalmat jelentő miniszterelnöki széket otthagyni a hívős és ünnepélyes elnöki szék kedvéért. Hajlandó lesz-e a politika hullámai fölött való uralkodásról lemondani és megelégedni a kiállítások üdvözlő beszédeivel, a szépségkirálynék csókjával és a galaestek formásaival. Vagy ha vállalja a jelöltséget és az elnökséget, nem lesz-e az elnöki székből is miniszterelnök a miniszterelnöke feje fölött, amint tette ezt Millerand és tette ezt Poincaré. Daladier egyelőre ugy nyilatkozott, hogy eszéig sem sincs felcsérelni a parlament viharokát az Elysée nyugalmával. Még fiatalabbnak érzi magát, távol a hatvanas évektől, amely korban már megérlelődnek a politikuskok az elnökség méltóságára. De éppen ez a tiltakozás az, ami megerősíti a hiedelmet, hogy Daladier mégis elvállalja majd a jelöltséget. Tradíció, hogy a komoly jelöltek mindig tiltakoznak és csak az utolsó pillanatban „engednek a közökhajnak“, amikor már az ellenagítáció nem sokat ronthat esélyükön.

Igy tiltakozik Herriot is, a kamara radikális elnöke, a francia politikai élet egyik legmarkánsabb alakja. Határozott formák között felhatalmazta az ujságírókat, hogy cáfolják meg jelölésének híret. A cáfolat nyomán most már mindenki biztosra veszi, hogy Herriot is ott lesz a versaillesi jelöltek között. Herriot-t egyébként a baloldali szívesen támogatná. Esélyeit természetesen politikai viszonyok, elsősorban a külpolitikai viszonyok alakulása dönti majd el.

Am azok, akik jól ismerik a francia politikai életet, fölényesen napirendre térnek Daladier és Herriot esélyei fölött. Szerintük Daladier tulságosan fiatal, tulságosan heves és tulságosan veszedelmes az elnöki székből. Politizáló elnök lenne.

Ellenfelei és barátai nem azért szeretnék Daladiert félreláítani, hogy azután fölüljük kerüljön — mondják. — Amellett Daladier tulságosan népszerűtlen a népfront hívei között. Olyan elnököt választ most is Franciaország, aki az utóbbi időben nem pörkölte meg magát a napi politika lángjainál. Ezért nem lesz elnök Herriot sem. Őt meg a jobboldal nem szíveli. A legesélyesebb jelölt: Jeanneney.

Jeanneney a szenátus elnöke. Ugyanannak a pártnak tagja, mint Daladier és Herriot. Bár ritkán nyilatkozik meg, de ismerik, mint aki közelebb áll Herriothoz, mint Daladierhez. Évek óta készül az elnökségre. A szenátus elnökségének magas méltóságában mint pártokon felülálló te-

antély szerepel. A francia politikai életben a szenátusi elnökséget mindig az Flysée előszobájának tekintették. Jeanneney számolt arra, hogy ezen a tradíció most sem esik csorbára.

Még egy jelöltről beszélnek, különösen a jobboldali berkekben és ez — Laval. Pierre Lavalt a népfrent küldte a sülyesztöbe. A népfrent gyengülésével Laval is szeretne újra előtérbe kerülni. Erre legjobb megoldás volna, ha neve a jelöltek között szerepelhetne. Esélye nincs arra, hogy elnök lehessen. Még nem felejtették el miniszterelnökségének szomorú idejét és tulzott rokonszenvét a diktatúrás államok iránt. Amikor megbukott, Franciaország fellélegzett. Azóta teljesen visszavonult. Akkor azt hitték, örökre. De Laval csak a háttérbe húzódott és most mintha elérkezettnek látna az időt, hogy az Ellyséebe vonulás ürügye alatt visszatérjen a parlamentre küzdőtér első soraiba. Vagy ami ugyanazt jelenti, a francia reakció látja erre elérkezettnek az időt.

Persze, meglepetés mindig történhet. Az utolsó pillanatban is felvetődhetik egy név a két egymással kialakult front mögött egy harmadik, amely jobb híján elragadja a pálmát. Ilyen kettő közül a harmadik megoldásra tartogatja magát Francois Pietri, Queuille, Fernand Bouisson. A benfentesek azonban azt állítják: nem lesz meglepetés, Jeanneney lesz az új elnök.

Vannak önjelöltek is. Nem kell őket komolyan venni. De ők is hozzátartoznak, nem annyira az elnökválasztás komoly aktsához, mint inkább Párizs képéhez. A francia köztársaság elnöki tisztségére ugyanis minden tisztas francia polgár jelölhet bárkit, önmagát is. Ilyen önjelölt Monsieur Francois Launay, az általa alapított „Nők jogait védő liga” elnöke. A képviselők is közölték azt a jelenetet, mikor Monsieur Launay megjelent a Luxembourg palotában, hogy bejelentse saját jelölését. Monsieur Launay alighanem meg is elégszik ennyi dicsőséggel.

A másik a Quartier Latin vidám fiataljainak jelöltje, Monsieur Ferdinand Lop. Ő az, aki a diákokból összeverődött hallgatósgal előtt kifejtette elnöki programját, amely nem több és nem kevesebb, mint a Quartier Latin rue Soufflot nevű utcájának meghegyszabítása egészen Le Havreig mégpedig rajta, hogy a tengerihajók is bejöhessenek ugyan egészen a Luxembourg-park vízmedencéjéig. A program óriási helyiséssel találkozott és vállukon vitték a diákok egészen a Luxembourg-kert medencéjéig és ott — a vízbejuttatták.

Ferdinand Lop már tudja a sorsát. De a francia politikai élet még nem tudja hogy április 6-án Versaillesban a kamara és a szenátus elnökválasztó ülése kit választ meg és kit ejt a vízbe.

Cégbjegyzéseknél csak a nemzetgazdasági miniszter adhat felmentést a kereskedői gyakorlat igazolása alól. Az új cégtörvény szerint az ötéves kereskedői gyakorlat igazolása alól egyes kérvényezők felmentést kaphatnak. A nemzetgazdasági miniszter ezzel kapcsolatban rendeletet adott ki, amely szerint az ilyen kérvényeket az illetékes kamarák cégbjegyző hivatalai, véleményezéssel ellátva, esetről esetre a nemzetgazdasági miniszterhez kötelesek beküldeni, mert a gyakorlat igazolása alól csak a nemzetgazdasági miniszter adhat felmentést.

SPORTVONAT BUDAPESTRE

utlevél és vízum nélkül

csak egy fényképes személyazonossági igazolvánnyal. Kolozsvárról indul március 9-én reggel, Budapestre visszaindul március 14-én este. Részvételi díj:

1.560.— Lei

Kolozsvártól Budapestig és vissza, III. osztályon, számozott ülőhelyekkel.

Beiratkozás, információk az

„ECONOMIA”

menetjegytirodában

CLUJ, Piaja Unirii No. 23.

Az összes romániai iskolákban bevezetik a repülés oktatását

Repülőtanfolyam a fizika-kémia tanárai

Bucuresti, február 27. Paul Teodorescu tábornok légügyi és tengerészeti miniszter a minap elmondott programbeszélésében hangsúlyozta annak szükségességét hogy a repülőoktatást vezessék be az ország összes iskoláiban. Petre Andrei közoktatásiügyi miniszter a legnagyobb megértéssel fogadta ezt a gondolatot és elhatározta azonnali megvalósítását. Egon Nasta a romániai repülőszövetség vezértitkára tegnap kihallgatáson jelent meg a közoktatásiügyi miniszter előtt és ezalkalommal már a repülőoktatás bevezetésének részleteit is

megállapították.

A hozott határozat értelmében a következő iskolaévtől kezdve az összes fizika-kémiai tanárok kötelesek órarendjükbe az aviatika oktatását is felvenni. A országban 600 ilyen tanár működik, akik számára repülőszövetség 200-as turnusokban előadásorozatot rendez a repülés a fogalmairól. A tanárok tanfolyama március 31-én kezdődik meg. Az első előadást maga Teodorescu tábornok légügyi miniszter tartja.

Az állampolgársági revízió ideiglenes számai

Hivatalos közlés szerint a születési helyükről elköltözöttek közül tízenegyzren nem tudták igazolni állampolgárságukat

Bucuresti, február 27. Mint azt röviddel ezelőtt jelentettük Iamandi igazságügyminiszter külföldre való elutazása előtt körrendeletet adott ki, utasítva a törvényszékeket, hogy siürgessék meg az állampolgársági revízióval kapcsolatos munkálatoakat. A miniszteri rendelet azt kívánja, hogy az összes állampolgársági beadványok sorsát legkésőbb március 21-ig döntsék el.

A minisztérium a rendelkezésre álló statisztikai kimutatása szerint különösen Erdélyben, Beszarábiában és Bukovinában maradt elintézetlenül sok revíziós aktacsmó. Egyedül Bukovinában 18 ezer ügy fekszik még elintézetlenül. Az erdélyi, beszarábiai és bukovinai ügyészségek által feldolgozott és az igazságügyminisztériumban összpontosított adatok szerint a zsidóknak a száma, akik más helységben laknak,

mint ahol az állampolgársági lajstromba felvették őket 23 ezer 7 családfőre rug, 37 ezer 290 családtaggal.

1938 december elsejéig a 23.007 családfő közül 11.528 igazolta, hogy más község állampolgári lajstromba van felvéve. Nem igazolta az állampolgársági lajstromba való felvételét 11.479 családfő, vagyis az elköltözötteknek 50 százaléka. Akik 19.699 családtagot is számlálnak. Végeredményben tehát ebből a kategóriából 31.948 lélek állampolgárságának az igazolása hiányzott 1938 december elsején. Azóta az ügyészségek csak szórványos adatokat közöltek az igazságügyminisztériummal, mely éppen ezért még nem alkothatott tiszta képet magának az állampolgársági revízió végleges állásáról.

Életveszélyes barangolás a Sáron hadizónájában

Séta a Ramat Hakovesi országuton. Két óra éjszakai őrsg

Kfar Szaba, február 27. Ezen a kis zónán már rendet teremtettek. Sok zsidó életbe került és a talán csak átmeneti csend. De most nyugalom van. Nem jelenti azonban azt, hogy az őrsgnek egy pillanatnyi pihenője is akad. Azt sem, hogy a legnagyobb nyugalommal lehetne végigsétálni azt a négy kilométert, ami Ramat Hakovestól a már sürribben lakott zsidó területig elvezet.

Nem várhatunk az autóbuszra délután négyig. Így hát délelőtt tíz óraker a palesztinai téli verőfényben visszaindultunk Givat Hasomerbe. Együtt haladtunk Grünfeld Arjeval, az ő vállán az 1917-es típusú angol fegyver, tiz golyóra töltve, két óvatosságból a csöbe is beeresztette a golyót.

Ahogy kiindulunk Rámát Hakovésból, látjuk az óvatosság okát. Szakállas arab ássa a földet az útszélén. Az eső lemosta a töltést: az állam ide arab munkást állított. Az arab monoton dal énekel és kefiáját fujja a szél. Ezer évvel ezelőtt is ezt a kefiát viselte és talán a dala sem újult meg azóta. Szép szál ember. Elhaladunk mellette és Grünfeld Arja a puskatásra helyezi a kezét. Míngyárt mellettünk arab pardszben turriáznak (turia: a palesztinai kapa, melyet a narancsosok megdolgözására használnak), hasonlóan kefiás és hasonlóan dudoló arabok. A káplár állandóan a fegyverén tartja a kezét.

— Óvatosnak kell lenni — mondja —, a narancsfák közül észrevétlenül belénk ereszthetnek egy-egy golyót...

Szép kilátások. De kísérőm megnyugtát.

— Ha az arabok kinn dolgoznak a mezőn, az a nyugalom jele. A viharos napokban hire-hamva sem volt arabnak a mezőn. Akkor a terroristák figyelmzettetik őket, hogy maradjanak otthon...

— Ennél a fordulónál, itt — állít meg — volt egy harcunk, amelyben pár arabot megsebesítettünk. Este volt, mikor sortűzet adtak egy őrállomásra. Jelezték a veszélyt és ekkor kivonultunk hatan. Kis könnyű katonai autón érkezünk. Minket is sortűzzel fogadtak. Állást foglaltunk a szemközti narancsos árkában. Másfélórán keresztül lövöldöztünk egymásra, öt méter távolságból a

sötétben. Hallottuk egymás lélegzetvételeit is. Ötven golyó volt nálunk fejenként és már a végére jártunk a készletünknek. Akkor aztán két embert leküldtem az innen három kilométerre levő katonai állomásra. Páncélos katonai őrzárát jött a segítségünkre. Erre aztán az arabok abbaahagyták a lövöldözést és visszavonultak. Csak az otthagott vérnyomokból következtettünk rá, hogy pár rab megsebesülhetett... Minket nem értek akkor veszteségek...

Milyen egyszerűen hangzik ez és milyen más dolog végigcsinálni.

— Eleinte minden éjszaka kimentünk valahová — folytatta —, állandóan fegyverben álltunk... Már álmomban is folyton harcoltam, nem engedtem aludni a lakótársamat...

Haladunk tovább az uton. A mezőn arab szánt. A faeke elé tehenet és öszvért fog egymás mellé. A jobbik eset. Olykor a felesége szánt az ökor mellett. Amott pedig Hakovés traktorja vágja a mezőt. Különös kép: itt traktor, ott pedig faeke, a jobbik esetben tehen és öszvér együtt... Az arab földesur vajjon nem ezért uszítja ránk a hűbéreseit?

Zsidó munkások fegyveres őrzet mellett javítják az országutat. Aprózzák a köveket és simítják az aszfaltot. Amott pedig zsidó pásztor teheneket legeltet. A kanyarodóban feltűnik Kálmánia gazdasága. A pardsz sarkában fegyveres őr áll. Fegyver, fegyver, fegyver...

Két ór az éjszakában

— Akar velem smirázni — kérdi tölem aznap este Sula, Salomon Ottó — fél 8-tól fél 10-ig én vagyok beosztva...

Persze hogy akarok. De kérek egy fegyvert is. Kapok fegyvert. Nehéz kanadal puska-t szerelnék fel rám. Rég volt, amikor Brassóban magam is forgattam, most kissé bejövök a gyakorlatba.

Kisétálunk Sulával az őrhelyre. Nagyon sötét az este. A hold a maga törvényeinek utját járja, nem akarja megvilágítani a tábornot. A kibucc méhézeténél lövészárkot

vontak. Két embernek való csak, az őrsg céljaira. Odaállunk be Sulával és szemléjük némán az éjszakát. Fény villan. A tengerparti Svejim kibucc villogtatja fényzőróját. Amott Raánáná fényzőrója legeli körül a mezőt. A fény és a sötétség harcából színes, élő, izgatató táj kél életre. Amott a tenger, csak az esti fuvalatát érezni. Jobbra tőlünk Ramat Hakovés fényzőrói vizsgálják a környéket. Van-e valami gyanus? Tel Mono fényét is látjuk. Erős reflektora egészen idáig hozza a fényugarát, 9—10 kilométer távolságból...

Es sikonganak, üvöltnek, hosszú, jajongó panaszhangokat hallatva a sakálok. Egy percig sem szűnik meg a vonításuk. Lehet, hogy egy ilyen csunya dögevő mozog amott a bokorban is...

— Mi sám — hallszik fel Sula hangja és rázördül a puskája is...

Az én fegyverem is lekivánczik a vállról... Körülkémleljük a bozótot. Ha sakál is volt, már ellillant...

— Maga csak engem akart megijeszteni... vélekedem Sula felől, minthogy az eset valóban kihozott egy kissé a sodromból. De Sula komolyan gondolta. Lehet, hogy arabot ijesztettünk fel a bokorból...

Sosem lehet tudni... Itt álldogáltunk a sötétben és vártuk az ellenséget.

Aztán körüljártuk a terepet. A szomszéd-kibucc chaverjaira kiáltjuk rá, hogy „mi sám”, amint békésen tologatják biciklijüket a dűlötön. Az ilyesmit derültség fogadja. Csend van. Sula kiparancsolja a számból a cigarettát. Kis, csendes vita után szabadság-pár percre, míg a cigarettával odabent végzek. Mire visszatérek, Sula így fogad:

— Maga is szépen örködik a mi életünk felett! Mig cigarettázott, Ramat Hakovésben elhangzott két lövés...

Erre aztán véglegesen szabadságot kaptam az őrsgtől...

Barzilay István

Válóok

Mildred Harris vigjátékának bemutatója Kolozsváron

Amerikai vigjáték: naiv humorral telített, vaskos vonásokkal felrajzolt jellemekekkel, helyesebben: típusokkal. Fordulatai az európai izlés számára nem túlságosan lekötik, de el kell ismerni, hogy egyes helyeken élesen rávilágítanak az amerikai gondolkodásra és furcsaságokra. Vannak benne talpraesett „kiszólások”, melyeken a közönség kitérően mulat. Mégis nagyjában az egész millió idegenszerűen hatott s talán ez az oka, hogy a darab nálunk nem érte el azt a hallatlan sikert, amit Amerikában aratott.

Fényes Aliz, a bájos, „válóok” igyekezett pompás humorérzékével áthidalni azt a távolságot, ami a kis amerikai flapper-lány csintalanosága és saját egyénisége sulya között van. Ha ez nem mindenben sikerült neki, nem ő az oka. Páratlan kedvessége így is sok vidám perccet szerzett. Kovács György a komoly közgazdasági író figurájából tulzattan könnyed alakitást csinált. Bár szabadra engedett, nemes humora ezuttal is jól hatott: eltulzott gesztusai zavarólag hatottak. Kitérő volt Erényi Böske, aki az amerikai színészno alakját egészen közel hozta hozzánk. Mészáros Béla is jól játszott a meg minden hájjal megkent ügyvédet. Kis szerepeikben nagyon jó hatást tettek: Pál Magda, Beness Ilona, míg epizódszereplőkkel Feledt Éva, Szabados Árpád, Bodó György és Lantos Béla tündek ki.

A kitérő rendezés Szabados Árpád munkája, amit itt-ott csak az a körülmény zavart, hogy egyes jelenetek nagyon vontatótak voltak. Lehet azonban, hogy ez nem a rendezés, hanem a darab hibája.

A közönség a darabot tetszéssel fogadta és sokat tapsolt a szereplőknek.

Emigrá

MEGHALT N
AZ OROSZ-ZSI
Nizzában, 89 é
Teitel egykori
az orosz-zsidó
ja. Teitel nem
születésnapját
dó történész, S
exilarchák egyi

Jacob Teitel
Ostrovban, Or
bírói, majd Sz
esztendőn kere
len zsidószárm
Stscheglowitow
sára 1912-ben
sége olyan na
ben is, hogy S
akadályozni v
méltóságosi cí
sával. Igazság

Teitel nagysz
tevékenységet
lemi központj
ladó szellemi
dult meg háza
még szociálde
forradalom u
meg és elvált
rendelkező „R
ség”-nek elnö

Élénk munk
csak a néme
szakadt orosz
delmében is.
be és az ál
száz orosz-zs
tettek megél
„Teitel könyv
még ma is
alatt. 1929-
emlékiratja
alatt. A kö

Az én fegyverem is lekivánczik a vállról... Körülkémleljük a bozótot. Ha sakál is volt, már ellillant...

— Maga csak engem akart megijeszteni... vélekedem Sula felől, minthogy az eset valóban kihozott egy kissé a sodromból. De Sula komolyan gondolta. Lehet, hogy arabot ijesztettünk fel a bokorból...

Sosem lehet tudni... Itt álldogáltunk a sötétben és vártuk az ellenséget.

Aztán körüljártuk a terepet. A szomszéd-kibucc chaverjaira kiáltjuk rá, hogy „mi sám”, amint békésen tologatják biciklijüket a dűlötön. Az ilyesmit derültség fogadja. Csend van. Sula kiparancsolja a számból a cigarettát. Kis, csendes vita után szabadság-pár percre, míg a cigarettával odabent végzek. Mire visszatérek, Sula így fogad:

— Maga is szépen örködik a mi életünk felett! Mig cigarettázott, Ramat Hakovésben elhangzott két lövés...

Erre aztán véglegesen szabadságot kaptam az őrsgtől...

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

Barzilay István

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Emigránsok, menekültek

MEGHALT NIZZABAN JACOB TEITEL, AZ OROSZ-ZSIDÓ EMIGRÁCIÓ VEZÉRE. Nizzában, 89 éves korában meghalt Jacob Teitel egykori orosz bíró és városi tanácsos, az orosz-zsidó emigráció egyik népszerű alakja. Teitel nemrég ünnepelte Berlinben 80-ik születésnapját és ez alkalomból a kiváló zsidó történész, Simon Dubnov, mint az utolsó exilarcháék egyikét üdvözölte.

Jacob Teitel 1850-ben született Tochorny Ostrovban, Oroszországban, előbb vizsgálóbíró, majd Saratovban járásbíró. Harmenczestendőn keresztül a cári Oroszország egyetlen zsidószármazású bírójá. A zsidógyűlöli Stscheglowitow igazságügyminiszter nyomására 1912-ben lemond, de Teitel népszerűsége olyan nagy az orosz társadalom körében is, hogy Stscheglowitow nem tudta megakadályozni városi tanácsosa választását, a méltóságosi cím és felemelt nyugdíj megadásával. Igazságügyi szolgálatának ideje alatt Teitel nagyszabású szociális és emberbaráti tevékenységet fejtett ki, Saratovi háza szellemi központja volt az orosz társadalom haladó szellemű egyéniségeinek. Többször fordult meg házában Maxim Gorkij és az akkor még szociáldemokrata Lenin. A bolsevista forradalom után Teitel Berlinben telepedett meg és elvállalta a sokszere taglétszámmal rendelkező „németországi orosz-zsidó szövetség”-nek elnökségét.

Élénk munkásságot fejtett azonban ki nemcsak a németországi, de a többi országokba szakadt orosz-zsidó emigránsok jogainak védelmében is. E célból több országot utazott be és az általa teremtett intézmények sok száz orosz-zsidó emigráns családnak teremtetek megélhetési lehetőségeket. A berlini „Teitel könyvház” és a „Teitel gyerek-otthon” még ma is fennállanak a hitközség vezetése alatt. 1929-ben több nyelven jelentek meg emlékiratai „Életem tevékenységéből” cím alatt. A könyvet Maxim Gorkij és Dubnov

előszavai vezetik be. Teitel egyetlen örököse fia, Alexander Teitel ügyvéd. Az elhunytban Mark Wischnitzer és dr. Nachum Gelber, az ismert zsidó történetkutatók közeli rokonukat gyászolják.

HORE BELISHA PARTFOGASABA VETT KÉT ZSIDÓ ÁRVAT. A németországi zsidó-pogromok után, az elmúlt év november 10-én, a hatóságok kiutasították Berlinből a lengyel származású Leon és Lili Greber nevű árvákat. Amikor a pogromok ideje alatt a Hitler-Ifjak és az SA legények lángokba borították Berlin legnagyobb zsinagógáját, Greber berohant az égő templomba, hogy kimentse a tóratekerceket. Ezalkalommal szerzett súlyos égési sebei miatt hetekig lebegett élet és halál között. A két testvér csak kevés elszellett vesztette el édesanyját és kiutasítás után egyik szegény krakkói rokonuk fogadta őket házába. A rokon a londoni zsidó hitközség közvetítésével, Hore Belisha hadügyminiszterhez fordult azzal a kéréssel, hogy segítse elő a két árva kivándoroltatását Angliába. Hore Belisha elintézte a két árva bevándorlási engedélyét és gondoskodott elhelyezésükről két közmegebecsülésnek örvendő angol-zsidó családnál.

AZ ANGOL KORMÁNY NEM ALLAPIT MEG MENEKÜLTÜGYI KVOTAT. Stewart Russell képviselő kérdésére válaszolva Geoffrey Lloyd, a belügyminisztérium parlamenti titkára kijelentette az alsóházban, hogy olyan iparosított ország, mint amilyen Anglia, csak nagyon korlátozott számú menekültet fogadhat be. Éppen ezért nem volna kívánatos és keresztülvihető előre megállapított bevándorlási szám meghatározása. Helyesebb minden egyes esetet külön vizsgálat tárgyává tenni.

Russell képviselő: Állásokat elfogadhatnak-e ezek a menekültek Angliában?
Geoffrey Lloyd: Ez a körülményektől függ.

Lengyelország

Törvényjavaslat készül a zsidó kivándorlás ügyében

A Wiczoj Varszavski című lap tudni véli, hogy a lengyel sejm rövidesen megkezdi a tárgyalást egy törvényjavaslat fölött, amely a következőket irányozza elő:

1. A minisztertanács minden év elején megállapítja a zsidóknak azt a kontingensét (50-100 ezer), amelynek ki kell vándorolnia. A kontingenst az egyes tartományokra és körzetekre fogják elosztani azoknak zsidó lakossága arányában.

2. Minden vajdaságban emigrációs bizottságot fognak alakítani, amelyeknek tisztviselők, a lakosság és a zsidó hitközségek képviselői lesznek a tagjai. Minden város tanácsának jogában áll javaslatot tenni a zsidók kivándorlására vonatkozólag.

3. Minden kiképző tábora zsidó férfiakat és nőket fognak toborozni, hogy ott mezőgazdaságra, erdőművelésre, talajjavítási munkálatokra, utépítésre, agráriparra, stb. képezzék ki őket, a jövőbeni kolonizációs ország szükségleteinek megfelelően. A nőket ezenkívül háztartási és háziipari kiképzésben is részesítik.

4. A költségeket a bevételekből és a lengyel zsidók vagyonából, esetleg külföldi zsidó-hozzájárulásokból fogják fedezni.

5. A kormány egyezményt köt a zsidó kivándorlás ügyében az eviani bizottságban képviselt hatalmakkal, vagy a londoni állami menekültügyi bizottság útján, vagy közvetlenül az egyes kormányokkal. Szem előtt tartandó, hogy a kolonizációs országoknak mezőgazdaságilag képzett bevándorlóira van szükségük.

A lap tudni véli, hogy a szóbanforgó javaslat máris élénken foglalkoztatja a parlamenti köröket.

BARTEL VOLT MINISZTERELNÖK ELESZEN ELITÉLI A FŐISKOLAI ANTISZEMITIZMUST. A közoktatásügyi minisztérium költségvetésének vitája során Kazimierz Bartel szenátor és volt miniszterelnök feltűnő beszédet tartott, amelyben rámutatott az egyetemi és középiskolai erkölcsök alacsony színvonalára, ami különösen a zsidó kollégák üldözésében nyilvánkozik meg. Bartel szenátor a lengyel műegyetem tanára, ahol nemrég két zsidó diákot gyilkoltak meg bestialis módon. Beszédében többek között elmondta, hogy a zsidó diákok ellen elkövetett többszörös támadások és az ezzel kapcsolatos tumulusok következtében önmaga is kénytelen volt előadásainak egyharmadát eljéteni. Az antiszemita kilengések követke-

zéseknek csak egy kis része felelős. A helyzet valamivel javult az utóbbi időben. Legutóbb azonban újból súlyosbodott és nemrég két zsidó diák halálához vezettek Lembergben az antiszemita kilengések. Kijelentem itt, hogy rövid időn belül helyre fog állni a rend a főiskolákon. Azután fog bekövetkezni a zsidóellenes egyetemi zavargások általános kiküszöbölése. Minden lépést meg fogunk tenni annak érdekében, hogy az anarchiát és a felelőtlen cselekményeket hatékonyan megszüntessem az egyetemeken.

Több képviselő beszélt még hasonló szellemen, élesen elítélte az egyetemi zavargásokat. A zsidó parlamenti klub nevében dr. Seidemann képviselő szólalt fel és „aktív intézkedéseket” követelt a zsidóellenes támadások leküzdésére.

NEGYVENÖT ZSIDÓ DIÁKOT VÉGLESEN KIZÁRTAK A ZSIDÓ PÉNZEN ALAPÍTOTT WAWELBERG-FŐISKOLARÓL. A varsói műegyetemről, amely zsidó alapítójának, Wawelbergnek nevét viseli, végleges érvénnyel kizártak 45 zsidó diákot. A 45 diák ugyanis emlékiratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, amelyben tiltakoztak a gettópadok bevezetése ellen és kijelentik, hogy nem fognak engedelmessé válni ezen megalázó rendeletnek. A memorandumot a főiskola rektorához továbbította véleményezés végett. A rektor ezen az alapon rendelte el a memorandum 45 aláírójának kizárását.

ZSIDÓ IROK ÉS ÚJSÁGÍRÓK TILTAKOZÁSA A GETTÓ-PADOK ELLEN. A lengyelországi zsidó irok és újságírók szövetsége nyilatkozatot tettek közzé, amelyben tiltakoznak a lengyel egyetemeken bevezetett gettó-rendelet ellen, amelynek az a célja, hogy megalázza a zsidó diákok emberi méltóságát. Tiltakoznak továbbá mindazon kísérletek ellen, amelyek a zsidó diákok terrorizálására és jogainak elrablására irányulnak. A zsidó diákság harca az egyetemeken való egyenjogúságot — mondja a tiltakozó nyilatkozat — integrális része annak a küzdelemnek, amelyet a lengyelországi zsidó néptömegek folytatnak emberi és politikai jogaikért. A zsidó irok és újságírók teljes mértékben szolidárisak ezzel a harccal.

A ZSIDÓK NEM RÉSZESÜLNEK TÁRSADALMI SEGÉLYBEN. A lengyel sejm legutóbbi ülésén, a költségvetési vita során dr. Seidemann zsidó képviselő panaszt emelt az ellen, hogy a lengyel zsidóktól megtagadják a szociális védelmet, valamint a téli segélyből való részesedést, annak ellenére, hogy a zsidó lakosság elszegényedése óriási méreteket ölt és hogy a téli segély alappainak egyharmadát zsidók adják össze. Azzal az ürüggyel, hogy csak regisztrált munkanélküliek kaphatnak segílyt az állami munkanélküli alapról, a zsidó munkások, akik legnagyobb részben kis üzemekben dolgoztak és így nem szerepelnek a munkanélküliek listáján, semmit sem kapnak a munka-alapról. Seidemann képviselő rámutatott arra, hogy abból az 51 millió 700 ezer zlotiból, amely 1937-ben gyűlt össze a téli segély javára, a zsidók 10 millió 300 ezer zlotit adtak. Ezzel szemben a zbaszini menekültügyi tábor fenntartásának költségeire napi 25 ezer zlotit kell adjanak a zsidók.

Juszvjak antiszemita képviselő aláírásokat gyűjt a sejmben törvényjavaslat számára, amelyben a zsidó munkásoknak és alkalmazottaknak munkahelyeikről való eltávolítását kéri. A javaslat értelmében az üzemekben legalább 90 százalékban lengyel munkások és 75 százalékban lengyel alkalmazottak kell dolgozzanak. Kihágásokért 4-5 éves börtönbüntetés és magas bírságot javasol a képviselő.

ZSIDÓ GAZDASÁGI MEGMOZDULÁS LENGYELORSZÁGBAN. A zsidó gazdasági bizottság konferenciára hívta össze a sajtó képviselőit és azon Wolkowicz főtitkár ismertette a bizottság céljait, amelyek a lengyelországi zsidó gazdasági pozíciók megvédésére és a zsidó termékek exportjának fokozására irányulnak. A zsidó áruház-tulajdonosok, kiskereskedők, iparosok és kézművesek szövetségei, a zsidó értelmiség, orvosok, ügyvédek, mérnökök, stb. körli képviselve vannak a bizottságban. A zsidó nőegyesületek külön központot létesítettek a bizottság mellett. A bizottság egyik új feladatának tekinti a kivándorló szakmai kiképzését is. A munka homlokterében az export megszervezésének terve áll, hogy ily módon munkalehetőséget teremtsenek nagy zsidó tömegek számára. A bizottság azon van, hogy a lengyel államgazdaságot és a lengyel kereskedelmi mérleget is erősítse. A Joint és más külföldi szervezetek segítségével a zsidó kézművesek és házmunkások munkáiból máris

jelentős mennyiségű árut exportáltak több külföldi országba. Az ezirányú erőfeszítésekkel azt akarják elérni, hogy évente 30 millió zloti értékű zsidó terméket exportáljanak Lengyelországból. Ezen export finanszírozásához 10 millió zloti költségre volna szükség, amelyet a nyugati országok zsidó közösségeitől szeretnének megszerezni. Ebben az irányban biztató ígéretek kaptak már. Eddig keztyükét, házipókot, faurkat, börcikket, cukrot, szörmekeket, stb. exportáltak Angliába, Hollandiába, Belgiumba, Olaszországba, Franciaországba, Svédországba, Portugáliába, Görögországba, az Egyesült Államokba, Kanadába, Dél-Amerikába, Palesztinába, Egyiptomba és más országokba. A Joint lengyelországi bizottságának igazgatója, Citermann kijelentette, hogy a Joint központi hatóságai pénzügyileg is támogatni fogják a bizottság munkáját.

A zsidó gazdasági bizottság kiüldöttségét meneszt Amerikába, hogy megszervezzék ott a lengyelországi zsidó munka termékeinek piacát, hogy ily módon nagyszámú zsidó munkanélküli részére teremtsenek munkát. A kiüldöttség tagjai dr. Rosmarin volt zsidó képviselő, Wolkowicz lapszerkesztő és Rotherberg iparos.

Csehszlovákia

A ZSIDÓ TISZTEK ELTÁVOLÍTÁSA A CSEHSZLOVÁK HADSERÉGBŐL. A csehszlovák hadügyminisztérium felszólította a hadsereg kötelékében lévő aktív zsidó tisztet, hogy kérjék nyugdíjaztatásukat. Azon néhány zsidó tiszt, akik a vezérkarhoz tartoztak, megkapták a nyugdíjazást anélkül, hogy azt kérte volna. Közülük van Franz Langer őrnagy, az ismert költő, akinek drámáit az összes nagy európai színpadokon játszották.

A cseh egyetem zsidó tanárai is hasonló felszólítást kaptak, hogy kérjék nyugdíjaztatásukat. Dr. Stranzki volt képviselő, a Lidové Noviny című lap kiadója, lemondott egyetemi tanszékéről a Masaryk-egyetemen. Nem volt ugyanis hajlandó kitölteni a származásáról szóló kérdőívet, amelyet az összes tanároknak ki kellett tölteniük.

Prágában „zsidó-mentes” filmhivatal létesült, amely többek között a cseh filmek ellenőrzését fogja gyakorolni „árja” értelemben.

PRÁGÁBAN NINCEN KOSER HUS. Prágában betiltották a hatóságok a rituális vágást. A prágai vágóhidak igazgatósága elhatározta ugyanis, hogy megtiltja a zsidó mészárosok belépését a vágóhidákra és ezt a határozatot a zsidó hitközség elnökségének is tudomására hozták. Csütörtök óta nincs kóser hus Prágában.

Mint jelentették annakidején, egy antiszemita városatyja javaslatot nyújtott be a városi tanácsban a rituális vágás betiltására vonatkozólag. A javaslatot annakidején dr. Zenkl polgármester nem engedte szavazásra bocsátani.

A ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZUBVENCIÓJA A CSEH KORMÁNY KÖLTSÉGVETÉSÉBEN. A prágai kormány törvényrendelet útján jóváhagyta a csehországi költségvetési tervezetet. 49 millió csehkorona a kulturális költségvetés és ebből összesen 685 ezer csehkorona van előirányozva a zsidó hitközségek számára.

ÚJABB ZSIDÓELLENES KILENGÉSEK POZSONYBAN ÉS KÖNIGGRAETZBEN. A zsidó lakta uccákon zsidóellenes tüntetést rendeztek a pozsonyi antiszemita, melynek következtében a tüntetők és a zsidó ifjúság között összecsapásra került sor. Több zsidó megsbesült.

Königgrätzben, ahol nemrég bombamerénylet kíséreltek meg a zsinagóga ellen, most ismeretlen tettesek egy zsidó áruházba dobta bombát. A robbanás következtében az áruház teljesen rombadott.

A MAGYARORSZÁGHÓZ CSATOLT TERÜLETEK ZSIDÓI NEM OPTALHATNAK. Mint ismeretes, Magyarország és Csehszlovákia között, a bécsi döntőbíráskodás alapján meggyezés jött létre az állampolgárságok, az optálás és az áttelepítés kérdésében. Az egyezmény értelmében csehek, szlovákok és ruszinok optálhatnak Csehszlovákia-ra, a zsidók optálási jogáról azonban nem tesz említést az egyezmény.

AZ IMPOTENCIA
legyőzhető
RETON
TABLETAKKAL

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

bölcs és liberális rendszer uralma alatt kielégíthetik összes szellemi és anyagi szükségleteiket.

Az új rendszer, amely szakmai alapokon nyugszik, saját belső fegyelmének megőrzésére önálló, rendfenntartó gárdával rendelkezik, egy olyan terrén számára, ahonnan kívánatos távol tartani az ország hadseregét.

— A Román Nemzeti Ujjászületés Frontja az az eszköz, amelyen keresztül a nemzet kifejezi akaratát és amelyből szelekció útján ki fognak kerülni az ország vezető elemei.

— Sire! A Román Ujjászületés Frontja a mai ünnepi napon mély tisztelettel hajtja meg Felsőged előtt a hála és a hűség zászlaját. Legyen büszke Felsőged, hogy egy

súlyos órában, Isten segítségével, érvényesítette uralkodói hivatását és megmentette az országot. Felsőgedet ebben a pillanatban az egész ország ingadozás nélkül egy gondolatban, egy akaratban követi!

Majd a helyettes-miniszterelnök felolvasta a gyulafehérvári nemzetgyűlésnek öfelségéhez intézett üdvözlőtvíráját.

Öfelsége Károly király nagy beszéde

Ezután Öfelsége, Károly király emelkedett szólásra és a következő beszédet tartotta:

— Uraim!

„Ebben a magas, ünnepélyes órában első szavamat népemhez intézem, amelynek a meghatározó feleletét köszönöm, amelyet az egy évvel ezelőtti népszavazás alkalmával adott a haza regenerálásáról szóló felhívásra. Olyan válasz volt ez, amely fokozta erőmet és erkölcsi lendületemet egy jobb és egészségesebb Románia elrendezésének nemes ügyéért. Köszönöm ezután azon férfiakhoz szól, akik a patriarhális öfelségével az élen, megértették az új rend törekvéseit és minden erejüket a nemzeti megújulás magas, művészi szolgálatába állították.

Az elmúlt év mérlege, ahogy azt ma a helyettes miniszterelnök vázolta előttünk szép beszédében, mutatja, mi mindent alkottunk így rövid idő alatt, új jelszavaknak a jegyében és az állam megmentésére irányuló parancsoló határozottsággal erényeként. Az új koncepcióban az állam nem elvont közigazgatási fogalom, hanem a nemzeti közösség szintézise. Az összes közérdekek autoritativ megtestesítője. Az állam ma a szervezett nemzet. A mérleg, amit ma feltártak, pozitív és eredményei csak növekedni fognak a jövőben. Az 1938 február 10-i megváltó aktus kihatásai napról-napra fognak megnyilvánulni. Hogy Románia látható fejlődésen ment keresztül, ez arra a tényre vezethető vissza, hogy a munka alapja, amelyet leraktak, a rendületlen hit volt abban, hogy ami történik, és teremtődik, az jó. Az új nemzedék, amelyet a magasabb román érdekek hatnak át, teljes öntudatosággal és lelkiismeretességgel tudott eredményesen alkotni Románia megerősítésének és felemelkedésének szolgálatában. En, aki a felelősség és a felügyelet helyéről kísértem figyelemmel ennek a munkának minden mozzanatát, jobban tudom értékelni, mint bárki más a megtett erőfeszítéseket.

„Csak kezdet...”

„De ugyancsak az én kötelességem ma kijelenteni, hogy ezek az erőfeszítések csak kezdetet jelentenek. Szilárd alapok lerakását jelentik, amelyekre a megújított Románia magas és megdöbbentően építőmánya fog felemelkedni. Kimondhatatlan hálával állapíthatom meg, hogy a lelkesedés, amely népemtel töltötte el a népszavazás alkalmával, újból megismétlődött egy évvel később, a frontba való beiratkozás során. Bizonyosodott tehát újra a román nép bölcsessége, amelyről évszázadokon át tett tanúságot a megváltás pillanataiban és amely ma is oly elevenen él benne, mint a múltban. Ezen kollektív bölcsességre, a nagy pillanatoknak ezen megértésére bízunk a mi munkánkat, a mai napig és mindig bizni fognak ebben ingadozás nélkül, amely lelkem legtisztább ideálját, hazámnak olyan helyre való felemelését szolgálja, amely méltán megilleti őt a civilizált világban. Amióta hazámat szolgálom, egy gondolat vezetett, mint Ariadne világító fonala, az, hogy csak a végtelen hit és szüntelen munka vezethet teljes sikerre. Ezzel a hittel, amely első közelítő lépéseimet vezette, léptem elődeim trónjára és ezzel a hittel dolgoztam és fogok dolgozni egész életemben, a felelősség helyén, amelyre Isten kegyelme és a nemzet akarat emelt.

„Nem kételkedem”

— Lehet, hogy a mai napon, amikor az új román éra első lapját ünnepeljük, lesznek

egyek, akik kételkednek a mi virágzó jövőnkben. En azonban nem kételkedem és nem is tudok kételkedni, mert a nemzet egész történelme világosan mutatja, hogy egészségesekek vagyunk, hogy korlátlan lehetőségeink vannak a fejlődésre és éppen ezért ezeket a lehetőségeket kell fejleszteni új eszközökkel, amelyek a szelleméből és új hitéből fakadnak. Minden románnak hinnie kell rendületlenül az ország jövőjében és minden románnak ezért az állam vezetői mellett kell állania azon vívmányok szolgálatában, amelyek egy holnap nap követel tőlük. A hit az egyetlen megváltás és ez a hit kell éljen mindannyiunk lelkében. Magától értetődő, hogy a megkezdett mű utjába nehézségek is fognak görögülni és lehet, hogy nagy nehézségek, de minél nagyobbak lesznek a nehézségek, annál nagyobb mértékben kell, hogy növekedjen a nemzet kollektív ereje, azoknak kiküszöbölésére.

„Övadásunk a múlt hibáitól”

— Uraim, az emlékezésnek ebben az órájában először van alkalmam magam előtt látni a nemzeti ujjászületés frontjának összes magas hatóságait és vezetőit. Beszédek, amit ma mondok, ha minden román lélekhez is szól, önmagához is intéződik, akiknek elsősorban szent kötelességük, mint az ország produktív erők képviselőinek, hogy fenntartsák ezt a hitet és lelkesedést. Övadásunk a múlt hibáitól. Szemeinket a jövő felé kell fordítsuk teljes határozottsággal. Hosszas erőfeszítések után sikerült megteremtteni a nemzeti egységet. Ezt az egységet szentül meg kell őrizni és meg kell erősíteni

A kolozsvári ünnepségek

Ciuj, február 27. Az új alkotmány életbe léptetésének évfordulóját Kolozsváron is fényes külsőségek között ünnepelték meg. Reggel 9 órakor istentiszteletet tartottak a katedrálisban, majd díszes katonai felvonulás következett. Délben fél egy órakor a királyi helytartóság épületének dísztermében ünnepélyes recepció volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok képviselőin kívül a különböző társadalmi körök is képviseltették magukat, valamint teljes számban jelen volt a kolozsvári konzuli kar is. A díszterem emelvényén a fogadóbizottság várta a megjelenteket, amelynek tagjai dr. Hodor Victor tartományi államtitkár, Cristea Vasilescu tábornok, hadtestparancsnok és Castian tüzérsergő tábornok voltak.

Az üdvözlőbeszéd sorát Sava teológiai tanár nyitotta meg, aki a görögkeleti egyház nevében tartott beszédet, míg a görögkatolikus egyház nevében Grigore Stanoiu, a

Tataru Coriolan királyi helytartó hatalmas beszéde

Félkettő már régen elmúlt, amikor Tataru Coriolan dr., királyi helytartó megkezdte válaszbeszédét: A királyi helytartó szavai minden részletét megvilágították annak a munkának, mely az új alkotmány szellemében az ország ujjáépítésére megindult. Ime a beszéd:

— Ma mindnyájan a Nemzeti Ujjászületés ünnepi ruhájába öltöztünk, hogy méltóképpen ünnepeljük meg a királyi tisztánlátásnak és a román nép bölcsességének történelmi tényét. Köszönöm önöknek uraim, hogy megjelenésükkel bizonyítékát adták a gondolat és érzés feletlen egyetemességének, ami ezekben a pillanatokban rendkívüli fontosságot nyer. Számomra a legmélyebb öröm, hogy ebben a teremben itt láthatom egybegyűlten az összes közhatalóságokat, korporációkat és Szamos-tartományban minden népréteget. Mindannyian eljöttek, hogy a felvilágosult és lojális hazafiság szavait meghallgassák, ami

minden pillanatban. Az állami életben az egyén csak abban a mértékben jelenthet valamit, amilyen mértékben jelent hasznát a nemzet számára. Minden lépés és haladás, ami ma történik, minden bizonytalansággal szolgál annak, aki azt teszi. De mindennek fölött a nemzet hasznát kell jelentse.

Az uralkodó ezután hangsúlyozta, hogy az új rendszer hivatása Románia megerősítése, haladásának előmozdítása és ellenállásának növelése bármilyen hullámmal szemben, szentségként őrizve területi integritását és nemzeti lényegét. E cél eléréséért semmilyen áldozat sem elég nagy, semmilyen erőfeszítés nem fölösleges. Nagy áldozatokkal szerezünk meg jogainkat és ezeket meg kell őriznünk, akármi is történjék, ezért kell fokoznunk a rezisztenciánkat, katonai erőink fokozása mellett.

„Munkára hát hittel!”

Az uralkodó ezután örömmel állapította meg, hogy más etnikai származású román polgárok is csatlakoztak a nemzeti ujjászületés frontjához, ami az állam megerősítésének jele és a belső béke egyik biztosítéka. Az uralkodó a köszönet szavaival fejezte be beszédét, Calinescu helyettes-miniszterelnökhöz fordulva, rámutatván arra a felelősségre, amely a mai nemzedéket az ősekkel és az utódokkal szemben kell eltöltenie. A mi örökfelelősségünk jelképei a mi gyermekeink, — mondotta az uralkodó, — a mi örökfelelősségünk pedig Románia. Munkára hát hittel a mi drága hazánkat! Eljen az örök Románia, természetes határai között!

Az uralkodó beszédét hatalmas óváció fogadta.

római katolikus egyház nevében pedig Veres plébános helyettes beszélt. Egymásután következtek ezután a többi egyházak képviselői: Dr. Tavaszy Sándor a református egyház, dr. Kiss Elek az unitárius egyház üdvözlő beszédét. A zsidó neológ hitközség nevében dr. Weinberger Mózes főrabbi, az ortodox hitközség nevében Glasner Akiba főrabbi, mondott beszédet.

A hadsereg nevében Gheorghies tábornok tartott üdvözlőbeszédet, míg a helyi igazságtügyi hatóságokat dr. Predovic táblai főelnök képviselte. Ezután a kolozsvári Országos Szervezetek küldöttsége, élén Popa tanfelügyelővel, mondott üdvözlő szavakat.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának magyar tagozata is képviseltette magát, amelynek nevében dr. Albrecht Dezső tartott beszédet, végül a romániai német népközösség üdvözlő beszédét dr. Müller tolmácsolta.

bebizonyítja nekem, hogy a nemzeti és társadalmi együttműködés nagy munkája, amely az elmúlt évben a királyi akaratnak és állampolitikának első ténykedése volt, mély gyökereket vert és hogy a nagy pillanatokban, mint amilyenek a jelenlegiek is, a román nemzet hagyományos okosságát érti meg a testvériségre irányuló felhívást. Mert, uraim, mi a legfőbb értelme a mai ünnepnapnak? A válasz tiszta és félre nem érthető. A válasz tényekből fakad. Ezek a tények bárki előtt tisztán mutatják, hogy a tizenkét hónap alatt, amely 1938 február huszonhetedikétől eltel, Románia tisztulási folyamatát ment át és az igazi építőmunkának területe lett. De meg van-e nekünk ma a szükséges látókörünk az elmélyülő visszatekintésre? Vajon rendelkezünk-e ma olyan őrökkel, amelyek, akik a tények magyarországi lehetnek, azoknak a tényeknek, amelyeknek mi az utóbbi időkben tanúi és részesei voltunk?

Március 2-án estig

lehet még jelentkezni a

Budapesti sportvonatra!

Beiratkozások a

Wagons-Lits // Cook

menetjegyirodában
Cluj, Piața Unirii 18.

A különvonat március 9-én reggel indul. — Budapestről vissza március 14-én este. — Az ár: 1560 lej oda-vissza. Beiratkozáshoz csak egy fényképes személyazonosság igazolvány kell. — Számozott ülőhelyek a vonaton.

— Mert, ha az egyéni életben egy évnek mindig döntő szerepe van, egy év egy nemzet életében nyomnérkül telt el az idők ködében.

— Annak az alkotmánynak a kihirdetése, melyet II. Károly király országszeretete ajándékozott Romániának, az egész nemzet őszinte igénlésében, azok közé a tények közé tartozik, melyek kitérhetetlenül belelevésődtek népiünk történetébe.

Az új ország a válság idején

— Tanuként álljanak előttünk az eseményekből levont tárgyalagos tanulságok és az új alkotmányos élet első évének különleges megvalósulásai. Az elmúlt év az izgalmas tanácskozások és bajlalatok nyugtalanságok esztendeje volt. Ugy tünik fel, hogy az emberiséget halálos sor kíséri a kikerülhetetlen végzet apokaliptikus lejtőjén. Gigantikus erők álltak egymással szemben a nagy világerdekek metszéspontjain, készen arra, hogy földünk jövőjét, mindent ami értékes és amelyet a humanizmus teremtő ereje évezredek óta megvalósított, a szörnyű vérengzés zürzavarába dobják. Világérszek és egész nemzetek egy müncheni szobának bómérsékletétől érezték függeni sorsukat, ahol négy ember a rájuk háramló felelősség rettenetes súlyától meggörnyedten döntött egy olyan helyzetről, amelyet sokan menthetetlennek láttak. És midőn néhányheti rettenetes feszültség után azt hittük, hogy a béke felhős égboltozata kitisztult, nemsokára meg kellett állapítanunk, hogy a feszültség csak főpróbája volt azoknak a törekvéseknek zürzavarában, melyek nem mindig jogosak, de mindig merészek.

— Ezeknek az ideg- és ellenállás-próbáknak folyamán, melyek az államok összes energiáit igénybevétték, minden nemzet saját tudatában és saját figyelő szemével megállapíthatta élni akarásának, egészségének és társadalmi szervezettségének megfelelő fokát. Az események nyomása ilyenformán az erkölcsi és anyagi tényezők mérlegbedobásával megállapította az államok hierarchiáit, a népek energetikai értéke szerint. És legyünk büszkék uraim, mert lelki elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy ebből a vizsgából a mi országunk a legfényesebb egészségi és életképességi bizonyítvánnyal került ki. A zuhanó események középpontjában Románia magatartása, igazságának tudatában és bizva abban az erőben, amelyet ezen igazság szolgálatába állíthat, ha kell, a nemzeti méltóságnak és biztonságának igazi példaképe volt. A legszigorúbb tárgyalogossággal állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt év folyamán történtek, melyek más helyen annyi rejtett hibát és bizonytalanságot dobtak felszínre, Románia megőrizte

20.000 sékelt Erdélyben ebben a kongresszusi évben!

Terjesszék a sékelt!

A királyi helytartó expozejé

idegyerét és megmutatta tekintélyét az egész világnak. Olyan eredmény ez, mely meg kell, hogy tisztezzék a román hitet és bizalmat államunk jövőbeni vezetése iránt. Melyek azok a tényezők, melyek azt az eredményt elérték?

— Késég sem fér hozzá, hogy az elhatározó tényező a nagy királyi kezdeményező volt, aki 1938. február 27-én új rendet hozott az életünkbe. Ma tisztán kitűnik előttünk ez az igazság: Románia erős volt a veszedelmekkel szemben, mert egységes volt és mert magatartása a nemzeti hagyományok megőrzésének szelleméből fakadt. Románia sulyban és méltóságban megnövekedett, mert a nemzetközi válság lélekből és szellemből teljesen megújódott országot talált. Egy megkínzott földrészt központjában Románia az egyensúlyt és olyan támaszpontot képvisel, melyről az igazságtalan élvágyságok és kalandos elindulások mindenkor lepattannak. A veszedelmekkel szemben, melyek az európai égboltozatra felrajzolódának, Romániának saját erejéből kell megvetnie egy erős és törhetetlen állam alapjait. Az elmondottakból önként következik, hogy az 1938. február 27-iki alkotmány a helyzet megmentéséből fakadt és az utólagos események megerősítik azt a tényt, hogy megfelel a történelmi követelményeknek. Az új alkotmány által elért célokat a belső megvalósítások terén is két évtized belső értelmiségi után, melyek annyi illúziót szétromboltak, annyi energiát elpazaroltak, nemzetünknek a lelki sebek begyógyítására, a testvérharc megszüntetésére és a vétkes könnyelműség, valamint politikai dilettantizmus által okozott anyagi hiányok pótlására kellett vállalkoznia.

Erkölcsei megújódás

— Az új alkotmány ezekben a tekintetekben azonnal és mélyen ható átalakulásokat hozott. Új szellem hatja át az ország közéletét, mely megtisztítja a légréteget, feltámasztja az alvó energiákat és az ország minden részébe elhíti az élet magvait. Az állampolgári erkölcsöt új alapokra helyezték. Az újraszülött Románia állampolgára szakított a régi egocentrikus elvekkel, amelyek az államban csak saját anyagi törekvéseik és személyi kényelmük eszközeit látnak. A mai állampolgár szívesen vet azzal, hogy ő a magasabbrendű egységnek csak jelentéktelen része és hogy első és legfontosabb célja életének az állandó áldozat, az ennek szent szétforgócsalása a román haza oltárán, melyet teljes egészében úgy kell megőrizni, mint ahogy azt hőseink vére megszerelte ugyanazon a vonalon kell megtartanunk, amint azt vezetőink tették és ugyanolyan erővel kell haladnunk az örökkévalóság útján, ahogy azt nekünk a történelemmel szembeni felelősségünk előírja.

— A mai Romániai állampolgára szakított azzal a hamis illúzióval, hogy ő elhatározó joggal szerepelhet az ország közéletében, mert erre született. Ma tudja, hogy mielőtt jogokat követelhetne, be kell mutatnia a közel szembeni adósságának kifizetett számláit. Ebben az új légrétegen már egészen mélyre hatolt az a gondolat, hogy az új nemzeti eszme kardinális pontja a munka. Már mindenki belátja, hogy a közéletben rangot csak az érdemek felmutatásával lehet szerezni. Munka és érdem, a jelen pillanatnak ez a két követelménye, melynek jellegében az új alkotmány az országot jótékony belső megújódás felé vezeti. Ez a két pillér, amelyre államunk épülete támaszkodhat.

Társadalmi összeolvadás

— Leszögezve, hogy a legelső állampolgári ideál a munka a házáért, az alkotmány ebben a szellemben egészséges értékeléseket hozott meg érdem szerint a különböző természetű ágak között, valamint igazságos teremtést a közügyek vezetésében. Megszüntek tehát azok az ellentétek, melyek a népek fiai között a multban fennálltak, mert az új államszervezet társadalmunk összes összetevői számára csak egy elvet ismer: az építő munkát a köz javára.

A munkásosztály egységesítése

— A munkásosztály marxista felfogása állandóan szembefordult a nagy nemzeti közösséggel. Ma már ez az osztály is az új államrendbe sorakozott és együttműködik az általános újjászervezés munkájában. A fiatalság kérdése az a fiatalság, mely a történelmi szerencsétlen egybekapcsolódása folytán egyes lelki vezetők martalékául esett, olyan szerephez jutott, amelyekhez nem volt meg a szükséges képzettsége és a romantika, fiatalos hév és elvakultság állapotában sulyosan veszélyeztette a belső rendet, az építő nacionalizmus ma a fiatalság kérdését is megoldotta. A román elemnek, mint alkotó népek előjogait az új alkotmány biztosította. A kormányzat tehát gondosan ügyelt arra, hogy hazánknak friss erőforrásait megfelelő irányba terelje és az általános építőmunka elindulásánál értékesítse. E tekintetben is jelentős előrehaladást állapíthatunk meg. A fiatalság egy csodálatos és élénk szervezet, az országóri közület révén az egyedül helyes utra terelődött, amelyen át jövő küldetését teljesíteni fogja.

A népkisebbségek az új elreudeződésben

— A népkisebbségek, melyek a Nemzeti Újjászülött Arcvonalához való csatlakozással szétbontották barrikádjaikat a megértés útjából és azonosságot vállaltak államunk állandó érdekeivel, a román politika hajlékában tiszta gondolatokkal és tárt karokkal fogadta. Itt, mellettünk a lojális munkának minden gyümölcsét megköszorozva élvezhetik, hiszen ezt tanácsolják nekünk a sorsközösség és az évszázados együttélésünkkel kikristályosodott eredmények. Az összalvadásunk a legbarátságosabb feltételek közt kezdődhetett. Ebben az irányban első lépésünkkel ki kell küszöbölünk mindazokat az okokat, melyek előbb minden kezdeményezést hatálytalanítottak és meggátolták államháztartásunk rendes működését. Az államadminisztrációnk gyökeres reformja bátran oldotta meg ezt a problémát. Egyszerűsítette a formákat, megújította a kereteket és legfőképpen megváltoztatta az ügyvezetési szervek szellemét. A mai ügyvezetés arra törekszik, hogy egyszerű, energikus és mindenekelőtt hatékony legyen, mert így vál-

„Gondolatunk az Uralkodó felé száll”

— Felsorolva ezeket az eredményeket, melyek méltán kivívhatják csodálatunkat, úgy illik, hogy gondolatunk most az Uralkodó kezdeményezőhöz szálljon. A nagy munka dicsőítő nagy alkotóját. Az ő bátorsága adott életet, az ő bölcsessége adott tartalmat és öntudatot és az ő akarata adott fejlődést. Mint az emberiség történelmének nagy uralkodói, királyunknak is megvolt az érzéke és ereje ahhoz, hogy abban a pillanatban, midőn a végleges döntések órája ütött, visszarántson bennünket arról az utról, mely a romlásba vezet. Tétovázás nélkül a követendő cél grandiózus látomásaitól bátorítva a népi szertartet lendületében ő vállalta el maradványtalanul az összes felelősségeket. A mi elismerésünk is legyen maradványtalan. Az ő nagy elméjének fénye hatolt be az államélet minden megnyilvánulásába. Az ő méltóságának ereje emelte fel a lelkeket és feszítette meg a karok izmait. Mindaz, ami eddig elvont bölcsesleti ideálnak és traszcedentális elképzelésnek látszott, ma alakot ölt a román királyság büszke irányításában.

A nehéz kötelességek útja

— A népet a nehéz kötelességek útjára vezette, de ott állva rendetlenül, a legveszedelmesebb posztokon, ahova a történelem hívta, ő mutatja nekünk a kötelességteljesítésnek igazi és sulyos értelmét. Dolgozva megszakítás nélkül, semmire nem hasonlítható energiával, ő az, aki a munkát az élet igazi céljává emelte és a munkából teremtette meg a nemzetnevelés alapjait.

— Az ajándékoknak eme özőnével szemben, melyek termékeny ársvizket hatnak el a román élet legtovább pontjaira, mi lehet a mi kötelességünk? A feleletet megtaláljuk a királyi hitvallásban:

„Mindem állampolgár, aki e névre méltónak tartja magát, büszke kell, hogy legyen államára, büszke kell, hogy legyen román mivoltára és öntudatosan éreznie kell hogy állampolgári léte: hivatás”.

A megváltó utas és a körülmények szigorú parancsa

— Igen, uraim, emeljük fel büszkén homlokunkat, töltjük meg lelkünket ezeknek a szent szavaknak igazságaival, amelyekben a törvényesség büszkesége vibrál és amelyekhez jogunk van egy szenvedéssel, áldozatokkal és véres harcokkal teli mult jussán.

— Igen, uraim, minden pillanatban töltőn el bennünket a gondolat, hogy nagy nép vagyunk, melyet a sors uralkodására és vezetésére jelölt ki, földrészeinknek ebben a sarkában. Legyünk feltékenyek azokra a jogainkra, melyeket ez a szerep ad nekünk, de fogadjuk férfiasan a nehéz kötelességeket is, melyek hivatásunk betöltéséhez vezetnek.

„Ne töltőn el félelemmel a feladat nagysága”

— És hogyan hajtánánk fejet a nagy király előtt, aki gondok által barázdált homlokkal várja, hogy a nép megértse kezdeményezéseit és kövesse azt az irányt, amit ő mutat. A feleletet nekünk ezek az uralkodói szavak adják:

„Mindenkinek meg kell értenie az új időt, nek ez a követelményét: munka! Az idő nem vár az emberre. Kötelességünk tehát lépést tartani vele és segíteni egymást az erkölcsi és anyagi emelkedés útján.”

KOPROL

A LEGJOBB CSOKOLADÉ-HASHAJTO

HIREK

hatik leggyorsabban az általános megújódás dinamikus tényezőjévé. A legszélesebbkörű decentralizáció útján az ügyvezetésben részt kaptak a helyi energiák is.

— Ebben a tekintetben a kezdeményezések idők és sok nehézségek megoldását kívánják, de biztosíthatom önöket, uraim, hogy munkánk tökéletes lesz és hogy minden törekvéseink mögött az építőmunka nagy szelleme lebeg. És legyünk meggyőződve, hogy számunkra a legteljesebb elégtétel az lesz, ha tartományunk ebben a tekintetben példamutató előrehaladásokat tesz.

— Erkölcsi megújódás, társadalmi konszolidáció, a politikai életnek új tere való áthelyezése, az államháztartás fejlődése, ime ezek az első örvendés megnyilvánulásai az 1938-as esztendőnek. Már az első évi munka szűk keretében kidomborodik népünknek szebb és magasabbrendű jövője. Forradalom történt, erőszakoskodások, áldozatok és barrikádok nélkül.

— A török köztársaság elnökének rádióbeszéde az amerikai néphez. Ankarából jelentik: Iszmet İnönü, a török köztársaság elnöke vasárnap este angol nyelven rádió útján üzenetet küldött az amerikai néphez. Kiemelte azt a tényt, hogy a newyorki kiállítás alkalmat nyújt az összes nemzetek baráti összejövetelére és főleg az Egyesült Államok és Törökország közti baráti kapcsolatok megszilárdítására.

— Szörnyszülöttnek adott életet egy craiovai asszony. Craiovából jelentik: Staican Ioanna craiovai asszony szörnyszülöttnek adott életet. Az újszülöttnek nem voltak fülei és hiányzott a felső ajka is. Kezein, valamint a jobb lábán hat-hat ujj volt. A szörnyszülött mindössze tíz órát élt.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— Gázrobbanás egy északirországi katolikus otthonban. Belfastból jelentik: Rosarioban vasárnap éjjel a Ravenhill katolikus otthonban robbanás történt. Négy fiatal lány megsebesült. Valószínűnek tartják, hogy a robbanást a kiszivárgott gáz okozta.

— A kóser sel pészach „Leu” borecét, mely a cluj-i orth. és szefard hitközségek feigyelete alatt készül, a közelgő pészachi ünnepekre ismét forgalomba került. Felhívjuk a kereskedők n. b. figyelmét, hogy szűkségüket legkésőbb március hó 15-ig feltétlenül megrendelni sziveskedjenek, hogy a szállítás idejében történhessék. **Fenyves S. A. Cluj, Str. Bratianu No. 18. Telefon 18-22.**

— Eljegyzés. Lax Rezsinke Oradea és Sml Schwartz Cluj jegyesek. M. k. é. h.

— A marokkói kormányzó Párizsban. Párizsból jelentik: Nogués tábornok marokkói kormányzó ma reggel Párizsba érkezett. Az állományon Daladier miniszterelnök fogadta.

— Ösök és hősök. Mezei Béla könyvének a címe ez. Öseinkről, akik a ködbevesző multból buzdító örököt ma is elevenen hatnak és hősök, akiket szenvedéseik avatnak hőökké. Szerző tizennyolc kisebb-nagyobb alkotását foglalta egybe könyvében, az anyagot tartalma szerint három részre osztva. A „Ryskoviak” chászid-históriákat ölel fel. „A rivalda előtt” című rész három szinpadai munkát köt csokorba, míg az „Evezredek melódiaja” a messiás Kelet varázsát érzékelteti. Gondosan megírt miniatűrök, amelyek élé Leitner Zoltán írt nagyon szimpatikus ajánlást. A könyv kellemes zsidó olvasmány, amiben a szlv melege vibrál és helyet foglalhat minden zsidó könyvtárban.

Ki korán kel és Diana sóborszesszel dörzsöli be tagjait, egész nap nem fárad el.

— NEMETELLENES TUNTESEK VOLTAK GDYNIA LENGYEL KIKÖTÖVÁROSBAN. Gdyniából jelentik: Tegnap nemetellenes tüntetések voltak a kikötővárosban, ahol több, mint 5000 ember próbálta a német konzulátust megközelíteni, de a rendőrség megakadályozta őket ebben.

— Mit ír a sajtó az „örök titok” című filmről? Már a kezdetén megragadja a nézőt a film ritka képszerűsége. Finom, sohasem túlzó realizmus, erőteljes jellemfestés a kiválósága ennek a filmnek, melyet Farkas Zoltán és György István rendeztek nagyon szerencsés kézzel. A film J. Spielmann közismert „Abbé” című színművéből készült. A főszereplők mindegyike a legkiválóbban alakítja szerepét. Előükön állanak: Harsányi Rezső, Sulyok Mária, Lehotay Árpád, Fedák Sári és mások. A zenét Liszt és Berlioz híres rekviemjeinek és egyéb motívumainak felhasználásával komponálta és vezényelte Kudela Géza. Ritka élmény. Igazi művészeti esemény e film bemutatója.

EGYESÜLETI ÉLET

— Wizo kulturdélután. A kolozsvári Wizo előadássorozatában ma, kedden pontban 4 órakor Weinberger Nándorné tart előadást. Az előadás a helyi csoport helyiségében lesz megtartva. A hölgyek minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

— A kolozsvári zsidó ifjúság régóta érzi egy olyan rendezvény hiányát, amely megfelelő szórakozást nyújtson, anélkül hogy a mai helyzetnek meg nem felelő tulhangos és kifelé feltűnő megnyilatkozássá váljon. A kellemes szórakozási lehetőség megteremtésével egyidejűleg a rendezvény szerény bevételeivel szolgálni kívánja a konstruktív zsidó célkitűzést és főként az annyi áldozattal és hősiességgel járó palesztinai építőmunkát. A Haggibbor sportegyesület vigalmi bizottsága a Young Wizo vezetőségével karöltve, átérezve a fentiek fontosságát, elhatározta, hogy minden szombat este közös klubestét rendez táncokkal egybekötve a Zs. N. Sz. olvasótermeiben (Str. Iuliu Maniu 2. II. em.) hol zsidó körben mindenki kellemesen töltheti szabad idejét és ugyanakkor a zsidóság mai helyzetéhez méltóan a belső megmozdulásokat elősegíti.

SPORT

Ponthullatással és Ripensia-vereséggel indult a Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulójára

Az első fordulón az FC Carpați és a Rapid FC bizonyult igen jónak

Cluj, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság első tavaszi fordulójának kedvező idő és elég nagyszámú közönség kedveskedett. A csapatok jó formáról tettek tanubizonyosságot. A forduló egyébként a döntetlen eredmények jellemzik, ezek közül érdekesebb a Rapid FC ponthullatása és a Carpați aradi pontszerzése. Meglepetése a fordulónak, hogy a Ripensia csapata Ploestiben vereséget szenvedett. Eredmények:

Victoria—UDR 1:0 (1:0). A mérkőzést a Victoria nagyobb akarása és a resicai csapat gólképtelensége jellemezte. A csapatok közül azonban a Victoria bizonyult jobbnak, amelynek különösen fedezetsora igen jól működött. Az egyetlen gólt az első félidő 21. percében érte el a Victoria csapata. A második félidő elején Felecan I bántalmazta az egyik vendékjátskóst, miért is a játékvezető kiállította. A Victoria ezután védelemre rendezkedik be és sikerül is az eredményt tartania. Vezette Costel Radulescu.

Kinizsi—Rapid CF 3:3 (2:1). Timisoara, február 27. A mérkőzés elején a honi csapat a jobb, később egyre javul a Rapid FC. Az eredmény megfelel a játék képének. Vezette dr Russu.

Venus—AMTE 2:0 (0:0). Bucuresti, február 27. Tizezer néző előtt játszották a mérkőzést, amelynek folyamán a Venus feltehetően jobbnak bizonyult. Az első félidőben a munkáscsapat még ellent tudott állani, a második részidőben azonban érvényesül a jobban felkészült Venus és két góllal terhelte ellenfelet. Vezette Tope Jonescu.

FC Carpați—Gloria 0:0. Arad, február 27. A jóképességű nagybányai csapat játékára háromezer néző volt kíváncsi. A mérkőzésen a csapatok váltakozó szerepet játszottak: hol a Carpați, hol a Gloria támadott. Az eredmény kialakulásában nagy része van Hevesi nagybányai kapusnak, aki igen jól őrizte egyesületét. Vezette dr Morar.

Tricolor—Ripensia 2:1 (1:1). Ploesti, február 27. Hétezer néző előtt játszották a mérkőzést, amelyen a Ripensia csapata formáján alól szerepelt. A bajnokcsapat ugyanis nagyon megérezte Schwartz hiányát, aki betegség miatt maradt ki a csapatból. A vezetőgőlt már a mérkőzés elején megszerzi a honi együttes, a félidő végén azonban a

Ripensia kiegyenlített. A második félidő nagyiramu játékaiban telik el, már-már döntetlennek látszik a mérkőzés, amikor a ploestiek, a közönségtől biztatva, egy sikerült akcióból megszerzik a győztes gólt. Vezette Tica Iliescu.

A Nemzeti Bajnokság állása a következők:

1. Venus	12	8	4	—	28:9	20
2. Ripensia	12	6	3	3	31:23	15
3. FC Carpați	12	5	4	3	18:16	14
4. Victoria	12	6	—	6	23:18	12
5. Juventus	12	6	—	6	24:20	12
6. AMTE	12	5	2	5	24:27	12
7. Sp. Studentesc	12	5	2	5	19:21	12
8. FC Rapid	12	4	4	4	18:14	12
9. Kinizsi	12	3	4	5	28:30	10
10. Tricolor	12	4	1	7	12:25	9
11. UDR	12	2	4	6	10:18	8
12. Gloria	12	2	4	6	13:28	8

Egyéb külföldi eredmények:

Cluj. Universitatea—Academia 8:3 (4:1).
Echo—KMSC 1:1. Victoria—CFR ifj. 5:1.
U—Haggibbor ifj. 5:0 (4:0).

Balamare. Tricolor—Oimzia Satumare 4:2 (1:1).

Arad. Titanus—Tricolor 2:1. Gaiana—Unirea 5:0. Mica—Intelegerea 5:2. Olimpia—Astra 5:1. CAA—Crisana 2:1. SGA—Hakoah 2:1. Timisoara. Rapid—Vulturii 3:2. Electrica—Progresul 4:0. Jandarmi—Jimboliana 2:0. Politechnica—Fratelia 1:1. Banatul—Bohn 4:3.

Oradea. NAC—Törökvs 3:1 (1:1).

KÜLFÖLD

Rotterdam. Hollandia—Magyarország 3:2 (1:1).

Berlin. Németország—Jugoszlávia 3:2 (1:2). 70.000 néző.

Budapest. Hungaria—Nemzeti 1:1. Ujpest—Budafok 7:2. Phöbus—BSZKET 2:0. Szolnok—DVSC 3:1. Szegec FC—SZAk 4:0. Barátságos mérkőzések.

Varsóban ülést tartott a Közép-Európa Tenisz Kupa bizottsága, amelyen Romániát felvették a küzdők sorába.

A kanadai „füstevők” Amszterdamban az európai kanadaiak válogatott jégkorong csapatát 3:1-re, Hágában pedig USA csapatát 5:1-re győzték le.

Teljes siker jegyében rendezte a Haggibbor Kolozsvár bajnoki vivóversenyét

Törben Catalan Rita Temesvár, kardban Mezei Gyula KAC lett első

Cluj, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap reggel szokatlanul nagyszámú érdeklődő jelenlétben rendezte a Haggibbor Kolozsvár bajnoki tör- és kardvívó versenyét. A törversenyben a nagyobb versenyrutinnal rendelkező temesváriak hódították el az első két helyet a Haggibbor versenyzői elől, a kardverseny a pillanatnyi jobb formának örvendő Mezei Gyulának hozott sikert, aki a hármas holtversenyből került az első helyre. Mind a tör-, mind a kardversenyben a Haggibbor versenyzői egyre fejlődő tudást árultak el, jó szereplésükért mindannyiukat dícséret illeti. Dícséret illeti Mózes Hermann szakosztályvezetőt is, akinek szorgalmas munkája révén a Haggibbor vivószakosztályának kerete egyre szélesedik és aki a verseny nehéz rendezői tisztjét kifogástalanul és mindenki meglepedésére látta el. De nem utolsó sorban illeti dícséret Mózes Jenő vivómestert, akinek tanítványai, Mezeit is beleértve, mind helyezéshöz jutva bizonyítják a kiváló mester képességeit.

A verseny részletes eredményei a következők:

Női törbajnok: Catalan Rita Electrica-Timisoara 5 győzelem, 2. Kimmel Elly Electrica 4 gy., 3. Hoffmann Mártha Haggibbor 3 gy., 4. Czapp Pönci Electrica 2 gy., 5. Grünwald Éva Haggibbor 1 gy., 6. Friedmann Piri Haggibbor.

Kardbajnok: Mezei Gyula KAC 7 győzelem, 2. Erös László Haggibbor 7 gy., 3. Guráth KAC 7 gy., 4. Duminičá főhadnagy Electrica 5 gy., 5. dr Hódosi Gábor Haggibbor 4 gy., 3. kapott találat, 6. Pop Clubul de Serimá 4 gy., 9 találat, 7. Radnai KAC 4 gy., 11 kapott, 14 adott találat, 8. Sebestyén Aurél Haggibbor 4 gy., 11 kapott, 6 adott találat, 9. Galgon Electrica 2 gy., 10. Erdélyi Electrica 1 gy. A holtverseny eldöntéséért: Mezei—Guráth 5:3, Mezei—Erös 5:2, Erös—Guráth 5:3. Erös a döntőben csak klubtár-

saitól kapott ki. Hódosi dr-nak nem volt jó napja. Sebestyén komoly tehetség: ő verte ki a selejtezőben Kőkösyt és Pellegrinót, 16 indulója volt a versenynek.

A versenybírószám szokatlanul jól működött. Altmann mérnök kitünő elnöklétével A győztesek és helyezettek értékes tiszteletdíjakat és a Haggibbor új veretjeit kapták.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, február 28.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Üzenetek. 18.17: Hanglemezek. 19: Időszéri anyagok. 19.35: Mandolin-zenekar. 19.45: Angol kürt. 20: Felolvasás. 20.15: Florescu basszus és Dumitrescu szoprán. 21: Vasiliu énekesnő. 23: Hírek. 23.15: Katonazene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 18.10: Karének. 19.15: Magyar nóták. 20.45: Gordoankaszámok. 21.20: Két egyfelvonásos. 22.20: Budapesti Hangversenyzenekar. 22.40: Hírek. 24: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból?
Parisien Poste. 20.10: Hangverseny. Varsó. 20: Rádiózenekar.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

A Váloók nagy sikere

Nagy sikerrel mutatta be színházunk szombaton este Mildred Harris ragyogó vigjátékát, a Váloókat. Szünni nem akaró tapsorkánok és józsi kacagások egész sora igazolta a kitünő vigjáték értékeit. s a remek helyzetek nem egyszer harsogó hahotára

készítették a teit ház közönségét. A vasárnap délutáni előadást is teljesen zsufolt háznézte végig s így minden remény megvan rá, hogy a Váloók keddi és csütörtöki előadásai is változatlan sikerrel és zsufolt nézőtér előtt fognak lefolyni.

Pénteken este: Bizáncz

Herczeg Ferenc monumentális alkotása, a Bizáncz lesz a színház legközelebbi nagy eseménye. Pénteken este kerül hosszú évek után újra a műsorra a Bizáncz, amelynek

előadására a legnagyobb gonddal és szorgalommal az évad kezdete óta készül a színház együttese.

HETI MŰSOR:

Kedd fél 9: Váloók. (Rendes bérlet 26. szám.) Szerda fél 9: Paradics kisasszony. A Munkás-Athenaeum előadása olcsó helyekkel. A munkások jegyeiket elővételben a szakszervezeteknél válthatják meg.)

Csütörtök este fél 9: Váloók. (Negyedszer.) Péntek fél 9: Bizáncz. (Herczeg Ferenc monumentális drámája. Teljesen új, korhű díszletekkel és jelmezekkel. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Beness Ilona, Paál Magda, Nagy István, Kovács György, Tóth Elek, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Simon György, Mészáros Béla, Réthelyi Ödön, Lantos Béla, Filipp Sándor, Deesy Jerő, Csengeri Aladár, Bodó György, Örvösy Géza, Perényi János, Rajnai Sándor, stb. Rendező: Szabados Árpád. A díszleteket Vásárhelyi Ziegler Emil tervezte. Az ének- és zenekart Stefanidesz József vezényli. Premierbérlet 27. sz.)

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Párizs legnagyobb szenzációjának premierje! Barnabe. Főszereplő: Fernandé, a humor királya. Nagyszerű humor, szellemesség és finom francia pikantéria! Műsor előtt a legfrissebb világhíradó.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. Bovariné. Flaubert világhírű regénye filmen. Főszerepben Pola Negri. II. Infamia. Superfilm. III. Uj Híradó. Jön: A

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda
Nathalia Roguin büne. Egy orosz menekült nő küzdelmes élete Párizsban, főszerepekben: Raimu és Michelle Morgan, a francia művészgárda két legjobbjá.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Dupla műsor: I. Bünök a paradicsomban. II. Rakétahajó. Előadások kezdete: Első film 3.20, 6.20, 9.30. Második film 4.30, 7.30 és 11 órakor.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda
Far-Westi banditák. Szenzációs cow-boy film, főszerepben Fred Scott, a csodás hangú cow-boy. Műsoron kívül szenzációs hangos pótképek. Jéghercegnő, főszerepben Sonia Henni.

RIO MOZGÓ MŰSORA:

(Volt Munkás mozgó)
Ma 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. Ember, akit meg kell ölni. (Benoit kapitány). Izgalmas kémdráma. Fősz.: Jean Murat és Vivianne Romance. II. Salem leánya. Társadalmi dráma. Fősz.: Claudette Colbert és Fred Mac. Muray. Következő műsor: I. Anne Maria. Fősz.: Annabella. II. Fegyverbe. Fősz.: Spencer Tracy.

APRÓHIRDETÉSEK

UJ MINTAKKAL BŐVITETTÜK dus választékú vert csipkeszövet mintatermünket. Kivánt méretben DER-BESC függönykellékszakiüzletben. Gólya áruház feletti emeleten.

RÁDIÓASZTALKARA, COMODRA, TALLALÓRA, VITRINBE NIPPEK ALA több ezer különböző méretű és alakú terítő és motív elárúsítása szenzációsan olcsó árakban DER-BESC függönykellékszakiüzletben.

Villanegyedben 3 szoba, konyha, fürdőszoba, két előszoba, nagy kert külön telken május 1-re kiadó. Egy szoba, előszoba fürdőszobahasználattal különválasztható. Cim a kiadóban.

Üzemben levő ecetgyár beendézést keresek megvételre. Ajánlatokat „Kézpénz” jelígre kérek a kiadóba.

Biztos egzisztenciát kereső fiatal egyén jól bevezetett vidéki faüzletbe megfelelő tőkével betársulhat. Ajánlatok „Faüzlet” jelígre a kiadóba.

Ajánlok elsőrendű elismerten legszebb, tiszta, kóser libaházat és füstölt libamellet legolcsóbb napi árban. Steiner Mórné Arad, P. Gen. Cernat 11-12.

Nősülne 27 éves önálló, jó módú érettségizett kereskedő. „Közvetítő is” jelígre.

Amerikai állampolgár nővérem, házasság céljából, ismeretségét keresi 35-42 év körüli zsidó mérnök, vagy orvosnak. Fényképes válaszokat „Erdélyi leány” jelígre kérek.

Lakásért középiskolások korrepetálását vállalná egyetemi hallgató. Cim a kiadóban.

Huszonnégy éves nőtlen asztalos butor- és gyerekkosci készítésben gyakorlott, mestertkönyvvel, állampolgársággal, állást keres. Ajánlatokat „Szorgalom” jelígre Tg-Mures, Călărăsior 17. Schwartz N.-né címére kérem.

Tisztviselőnek teljes ellátást kaphat fürdőszobahasználattal moderm szobában özvegy uriaszonytól. Cim a kiadóban.

Vállalatom részére keresek forrás és keményfa szakmában megfelelő gyakorlatú, megbízható, komoly, fiatal munkaerőt. Ajánlatok Rudolf Mosse, Arad.

Fiatal tricotagemester, ki géplakatos állást változtatna. Ajánlatokat kérem „Ügyes” jelígre a kiadóba.

Jómódú, biztosított jövedelemmel rendelkező intelligens, gyermekes elvált uriaszony keresi ugyanilyen 48-55 éves uriember ismeretségét házasság céljából. Lakhelyek könnyen változtható foglalkozásuk előnyben. Komoly, teljes címűek válaszáat „Baldog” jövő reményében” jelígen a kiadó továbbítja.

Butorozott szoba, fürdőszobahasználattal két személy részére, esetleg konyhahasználattal kiadó. Klein, Regina Maria 9.

Lakótársat keres fiatal ügyvéd butorozott szobába (fürdőszobahasználattal). Klein, Regina Maria 9.

Középkorú urinó elmenne egyedülálló urhoz házvezetőnőnek. Farkasné Arad, Velticiu 8.

Luxusautó, csukott, acélváz, jókarban igen olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Üzlet központban, kimutathatóan jól jövedelmező, társat keres, esetleg átadó. Ajánlatok: „Tőke” jelígre a kiadóhivatalba.

Bejegyzett kereskedelmi ügynökké a rövid, kötött- és diszmiáru szakmában képevesletét vagy utazói állást vállalna. Jelíge: „Teljes garancia”.

Szakembert papirkereskedés azonnal alkalmas. Nyomdához értők előnyben. Libraria Kaufmann Sighet.

KÖZGAZDASÁG

A nyersanyag céljaira vásárolt hulladékok, ócskafémek és rongyok forgalmi adóját a vásárló vállalat köteles fizetni

Bucuresti, február 27. A pénzügyminiszter 537.281-1939. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben szabályozta az iparvállalatok által nyersanyag céljaira vásárolt hulladékok, rongyok, ócskavas és ócskafémek forgalmi adóját. A rendelet szerint a forgalmi adót az a vállalat köteles befizet-

ni, amely vállalat akár magánosoktól, akár a közvetítő kereskedelemtől (ócskásoktól) az ilyen hulladékokat megvásárolja. A forgalmi adó az eladót terheli és vevő vállalat az adót az eladó követeléséből köteles levonni és az illetékes adóhivatalhoz befizetni. A rendelet azonnal életbelépett.

A Banca Naționala rendelete az előre fizetett import devizáinak elszámolására vonatkozóan

Bucuresti, február 27. A szabadforgalmi devizazüzzel kapcsolatban a Banca Naționala vezetősége újabb magyarázó rendeletet adott ki. A rendelet szerint az olyan esetekben, amikor az import előre fizetendő, az előző rendeletben előírt harminc napon belül igazolás csak a devizaátutalás tényére vonatkozik, míg a deviza felhasználására vonatkozó igazolás — az importált áru elvámolása után — ugyanolyan

időn belül történik, mint eddig.

Itt írjuk meg, hogy a Banca Naționala egy másik rendeletében azokat az importőröket, akik devizaigénylési jog nélkül (fără drept de devize) importálnak, kötelezi, hogy a vámolás után a vonatkozó iratokat husz napon belül a Jegyzék központjához, vagy az illetékes jegybankfiókhoz megsemmisítésre nyújtják be.

Tovább csökkent a bankjegylorgalom február második hetében

152.53 kilogrammal gyarapodott az aranykészlet

A Banca Naționala február 11-i heti kimutatása szerint február második hetében 152.53 kg. szinaranyat szolgáltatott. 23.388.285 lej értékben, amellyel az

érfedezet összege 18 milliárd 292.994.497 lejre emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 158 millióval 34 milliárd 127.293.005 lejre, a látra szóló kötele-

zettségek (girószámlák) végösszege 265.5 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegylorgalom csökkenése 423.5 millió lej. A fedezeti arány 3.9 ezrelékel 38.57 százalékra javult. Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 26 millió lej értékével 341.308.520 lejre csökkent. A kliringszámlák aktív szaldói 27 millió lej értékével 528.022.108 lejre csökkentek, az importőrök kliringszaldó letéte 65 millió lej értékével 383.493.411 lejre emelkedett. A kereskedelmi váltótárca 275.5 millióval 10 milliárd 499.285.888 lejre csökkent.

A Banca pt. Industrializarea si Valorificarea Produselor Agricole kiépítési fiókhálózatát

Megírtuk, hogy a kormány külön rendelettel a mezőgazdasági termelés iparosítását és értékesítését finanszírozó bank ká alakította át a Credit Agricolt. Az intézet vezetősége azonnal hozzáfogott fiókhálózatának kiépítéséhez és a legutóbbi igazgatósági ülésen ki neveztek az egyes fiókok vezetőit is. A felállított erdélyi és bánáti fiókok vezetői a következők:

Kolozsvár: Valeriu Chircoiasiu, Gavril Florea és Victor Chircoiasiu.

Arad: V. Avramescu, V. Lazar és Emil Veliciu.

Gyulafehérvár: Emil Maxa, Borda Petru és Fl. Florea.

Balázsfalva: Victor Moldoveanu, Nicolae Bădășor és Ion Ciulea.

Brassó: G. Baboie, R. Persoiu és Nicolae Vasu.

Lugos: G. I. Georgescu, Ion Bochiș és V. Lăzărescu.

Szatmár: Ion Ursu, Traian Iosif és Felician Vaida.

Temesvár: I. Constantinescu C-tin Gociulea, D. Nistor.

Marosvásárhely: Marie Sogan, Radu N. Virgil és Teodor Bordan.

Torda: Aristid Gabor, D. Vuculescu és Sebastian Repede.

Zilah: Antoniu Pop, Filip Dumitru és Ioan Musca.

A fenti fiókok működésüket már megkezdték.

öt napon belül büntetés nélkül ki lehet fizetni az öt év óta esedékes személyzeti adót. A pénzügyigazgatóságokhoz rendeltet küldött a pénzügyminisztérium, amely szerint mindazok a cégek, gyárak, üzemek és vállalatok, amelyeknek öt évre visszamenőleg bármilyen címen személyzetiadó-tartozásuk van, az összeget öt napon belül bírság nélkül befizethetik. Az érdekelteknek az említett ötnapos határidőn belül jelentkezniük kell a pénzügyigazgatóság személyzeti osztályán, ahol ügyüket rendezni fogják. A határidő letelte után a pénzügyigazgatóság megkezdi a személyzeti adófizetés ellenőrzését.

A kínai kormány 15 millió dolláros kölcsönt kapott Newyorkban. A kínai kormány megbízottai egy newyorki bankcsoportnál 15 millió dolláros, ötéves, kölcsönt kötöttek le, amelyet a kínai kormány amerikai hadianyagvásárlásokra használ fel. A kölcsönt az USA kormánya engedélyezte.

Zürichi árfolyamok (február 27.): Márka 176.50, holland forint 233.75, dollár 439.87, font 20.64, francia frank 11.66, olasz lira 23.15, csehszkorona 15.05, pengő 87.25, dinár 10.—, lej 3.37, zloty 83.10, belgas 74.05.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.24—143.31
font	662.40—672.78
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.28—76.45
svájci frank	32.08—32.57
francia frank	3.56—3.77
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csehszkorona (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1800—1840
angol font, 30%-os szabadkvóta	1780—1790
angol font, 20%-os kvóta	1440—1450
angol font, 40%-os kvóta	1130—1140
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	202—204
dollár, 30%-os szabadkvóta	380—385
svájci frank, 30%-os kvóta	85—87
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	10.44
belgas (kliring)	60
belgas, 15%-os	61.50
svédkorona, 30%-os kvóta	94

eszik, de a hus még mérgezten is hus. Szrulle Jantev megragadta az öreg száraz csontos kezét.

— Mondd, mit csinálnak, hogy éljek és meg ne haljak?

— Hallgass fiam a bensődre. És tartózkodj a hústól, mely neked mérge. Ne kívánd a felebarátod feleségét.

Az öreg szavai mint a kövek hullottak alá a fiura. Dermedten állott, nézett maga elé s az arca vértelen volt, mint egy szivenszurt halotté.

Estefelé Jitele megkérdezte tőle, hogy nem akar-e mégis Károlyba jönni. Malke mama rendezte a ruháit, hogyha netán mégis akarna. És ha utánuk akarözna mennie egy-két nap múlva, ott találja a holmiját a polcon. Rázta a fejét, nem, nem akar Károlyba menni. Se most, se később. Jozsef is ezzel jött hozzá. S maga Sulem is.

— Na, Szrulle Jantev, ha mennél velük, csak menj. En majd csak elvezetem a kocsmát egyedül is. És legalább mondhatok kadist egy hét mindennap.

— Nem megyek, Sulem.

Malkele is, mihelyt elkészült a csomagolással, benézett Szrulle Jantevhoz a sötétbe és a fiura emelte szép almasápadt arcát.

— Ha megmondodat volna, kislíam, és menni akarnál Mordechájhoz a tintagyárba, beszélnek vele most, mialatt ott leszek.

Szrulle Jantev a szívvel a torkában mondta, miközben lekapta Malke asszonyról a tekintetét.

— Nincs megmondolnivalóm, nem megyek a tintagyárba.

Szrulle Jantev a caddikkal és a sáttánnal való viaskodása közepette várt erre a próbatételre. Így persze könnyű volt a caddikkal felülkerekednie. Malkele nem mostanra hívta Károlyba, nem a vendégeskedés aranyidejére, amikor ő maga is ott lesz és mint királynő fog fényleni a rokonság és a meghívott vendégek között, hanem későbbre. Az arca mosolygás, a hangja nyájas, mintha csak ki akarná őt engesztelni a maga és a gyerekek rövid vendégsége ellenében egy jóval hosszabb vendégség ígéréssel. De az ajánlata nem is olyan nyájas. El akarja találatni, nem akarja, hogy a közelében legyen. Most elmegy, mire visszajön, neki kell eltakarodnia. Malkele mintha sejtene, mire gondolt, siet kimagyarázkodni.

— Ha nem akarsz, Szrulle Jantev, nem erőszakoljuk. Nekünk jobb, ha itt vagy.

Szrulle Jantevnak az arcába szökik a vér és hadarósan mondja.

— Nem akarok. Nem akarok. Semmitsem akarok.

Butaság volt tőle, és ezt azonnal érzi is Szrulle Jantev. De már kimondta, nem lehet segíteni rajta. Mi is az, hogy semmitsem akar? Valamit mégiscsak kell akarnia. Malkele kérdően ránéz és siet vissza a lakásba, hogy folytassa előkészületeit.

Bejön Galagonya Gáspár, hogy megbeszélje Sulemmel az indulást. Holnap nem mehet, robotnapja van, fát kell fuvaroznia Gyékényesre. Csak pénteken mehet. Szrulle Jantevnak felvilan a kedve. Sulem bosszankodik. Péntek nem jó nap, mert hátha elakadnak valahol és rájuk szombatodik az uton. Történt már ilyesmi. Galagonya megnyugtattja, hogy csak a szekér szokott elakadni. Esőben az országuton és ha nem esik, a mocsárban. A szán halad, mint a csillag. Sulem érdeklődik mennyi ideig tart az út. Az attól függ, mondja a paraszt. Ha világoskor indulnak, délután ott vannak. Ha egy órával később indulnak, akkor két órával később érkeznek. Mert utközben még itatni is kell. Sulem megkérdezi, nem lehet-e később indulni, amikor még nincs olyan hideg és valamivel korábban megérkezni. Galagonya megrökönyödve mondja.

— Az én lovaim nem ural paripák és nem zsidólovak, hanem dolgos parasztlovak. Azokat nem lehet hajszolni.

— Jól van, Galagonya szomszéd. Akkor valamivel világos előtt indulnak.

Reb Iszer az esti ima után sétálni ment az országutra és Szrulle Jantevot is magával vitte. Sokáig maradtak s amikor visszajöttek, fehérek voltak a frissen esett hótól.

Bakter is csak úgy rázta le a bundájáról a havat. Szrulle Jantev nagyon csendes volt, de az öreg bolyongót fejrissítette az országut és a főtérget. Most megint sokat tréfálkozik. Vagy csak példálózdik? Aki érti, érti. Aki nem érti, nevesse mint a gyerekek, Jozsef, Mallech és Feige néni. Egy városi bohócól beszél, aki skatulyában hordta az arcát. Nem a szép arcát, amellyel születte, hanem a csunya, amellyel mulattatta az embereket. Piros festék, fehér festék, fekete és zöld festék volt a skatulyában, azaz mázolta be a képét. A szomorú emberek nevettek. És pénzt adtak a bohócnak. A bohóc a pénzen kenyeret vett a gyerekeinek. Isten pedig megbocsátott neki, hogy a töle kapott arcát úgy elcsunyította.

(Folytatjuk.)

NE FELJ SZOLGÁM JAKOB

Szrulle Jantev parázson ült. Sulem számára ünnep, hogy a rabbija itt ül az asztalánál, az ő számára egyre birhatatlanabb gyötrelém. Valaki ideszegelte a székre, úgy kell bennie, mintha figyelne, mintha nagyon érdeklődne, holott nem figyel és nem érdeklődik. De időzhet-e itt a gondolataival, amikor készül kicsuszni alóla a világ? Sulem beszél és néha-néha ránéz, a rabbi bólint, hallgat és ránéz. Ahogy hallgat és néz, a kénye és a neve egygye olvad, teljes mivoltában mered rá ez a szakállas rejtély, ez a parancsoló és büntető, ez a vadító és szelldítő Rabbí. Tílalom. Miért jött ide? Ki küldte ide, hogy felkavarja és elcsittítsa benne a kavargásokat? Szeretne egyedül lenni vele, mint egy nagyapával, akihez ragaszkodni lehet, mert csak egy részét az ő nagy és tisztá szeretetének adjuk neki vissza. Szeretne lombos szakállába bujni, hogy kipanaszolja magát. És szeretne komisz lenni hozzá és engedetlen, ahogy csak a fiak lehetnek az apáikhoz. Ezek itt a lélek előékenységeről beszélnek, a finom szavak köteles használatáról és ő tele van, telistele csunya, gombomb és káromló szavakkal, ahogy a verőgödő és viharzó asszonyneptől hallotta, amikor a hajas zsidóval alkudoztak. Akkor aig értette, miket mondanak, most kiált és megaskodik benne minden szó. Most testük van, jéghideg és kemenceforró testük, égő asszonyarcuk, fűs hajuk. És fehér, duzzadt kis mellük, amelybe mohón belemarkol az éhes csecsemő.

— Mondd meg nekem, rabbi, — ostromolta az idegét, amikor végre egyedül lehetett vele, — mi az, hogy jó és mi az, hogy rossz. Amit te jónak mondasz, az nekem rossz. És csak azt hiszem jónak, amiről te azt állítod, hogy rossz.

— Az öreg rázta a fejét.

— A bűn józól. Senkisémm állíthatja, hogy a bűn nem józól.

— No ugye, no ugye! — kiáltotta Szrulle

Jantev és a szeme lázongott, mint a parázs.

— De meg lehet tőle halmi.

— Te is az eljövendő életre gondolsz. Mint mindőtök, akiknek már hosszúra nőtt a szakálla.

— Az eljövendő életre és a földi életre. „Ne költsétek fel az én kedvesemet, amíg ő nem akarja”. Ezt az énekes király mondja így a Sir hasírmben, és a kedves itt él a virágzó szőlőhegyen, itt a földön. Tudod, fiam, ki az az ő, aki nem akarja? A két nagy jécer közül a jó. Tebened is azt mondja a jécer tov, hogy még idő van az ébredésre. De a jécer horá már kora hajnalban ott ugat a küszöbődön, kelj fel, kelj fel, Szrulle Jantev. És este nem hagy lefeküdni, éjjel nem enged aludni. A jécer tov haragszik rá és arra nógat, hogy üsd és kergesd el magadtól a rosszat.

— A rossz erősebb, — szót a fitu halkan.

— Nem lehet elkergetni.

— A rossz erősebb, igaz. De a jó okosabb.

A jó élni akar.

— Ezt nem értem, rabbi.

— Sokmindent nem értesz te még, fiam. De majd megérted. A jó nemcsak tzi el magától a rosszat, menekül is előle. Nem így van, fiam?

— Azt hiszem, igen.

— De ha a jószótón, amely egyuttal az élet ösztöne, gyenge, a rossz visszahuzza az embert a halálba. A patkányok mérgezett húst tesznek le a pincébe. A patkány megiszagolja és elszalad. Elszalad, mert megszagja a mérget. Semmi egyebet nem érzett az első pillanatban, csak a mérget. A patkányt is életre teremtette az isten, a patkány is élni akar. De ha visszamegy, jaj neki. Kezdi szagolgatni a csalétket és már a hus szagát is érzi. És minél többször tér vissza hozzá és minél többször szagolja, annál kevésbé érzi a mérget és annál inkább lát a lakmározásnak. Sejtí, hogy halálit

— No ugye, no ugye! — kiáltotta Szrulle

UJ KELET Legújabb hírek

A Jewish Agency visszautasította az angol kormány javaslatát és bankettre való meghívását

Oriási izgalom és szakadatlan merényletek Palesztinában

82 arab halottja van a Haifában, Jeruzsálemben és a környéken elkövetett merényleteknek. Tel-Aviv város tanácsa tiltakozott minden jogfosztó terv ellen és ellenállást hirdetett. A palesztinai zsidó sajtó az egyéni akciók és a kétségbeesett cselekedetek ellen

LONDON, február 27. A londoni konferencián résztvevő zsidó delegációban rendkívül izgalmat keltett az angol kormány tulajdonított az az intenció, hogy Palesztina független arab állammá alakuljon át. A Jewish Agency a leghatározottabban visszautasította a kormány öt éves javaslatát, amelynek szövege egyelőre ismeretlen s arra való hivatkozással, hogy az angol kormány állítólagos szándékai nagy felháborodást keltettek az egész zsidó világban, a zsidó delegáció visszautasította a kormány a Grand Hotelbe tervezett bankettre való meghívását. Mialatt a londoni kerekasztal konferencián így kiéleződött a kérdés, Palesztinában rendkívül súlyos események robbantak ki. A palesztinai helyzetről szóló táviratainkat beérkezésük sorrendjében itt adjuk:

Bomba robban a haifai arab piacon

Haifa, február 27. (Rador.) Súlyos terrorcselekmény történt hétfőn reggel Haifán. Két bomba robbant az arab piacon. A merényletnek tetteseit nem sikerült elfogni. Két zsidó kivételével az összes áldozatok arabok. Egy harmadik bomba is explodált, de nem ejtett áldozatokat. A hatóságok megtiltották a közlekedést este 8 óra után.

Tel-Aviv, február 27. Haifa arab negyedében történt robbanásnak 26 halálos és 47 súlyos sebesült áldozata van. Arab körök súlyos vádakkal illetik a szélsőséges zsidó elemeket, akiket azzal vádolnak, hogy terrorista cselekményekre ragadtatják magukat az arabokkal szemben, hogy megbosszulják a londoni Palesztina-konferencia során őket ért kiábrándulást. Éppen ezért a most elkövetett merénylet nagy

megdöbbenést keltett arab körökben. Az Havas távirati iroda hangsúlyozza, hogy mindezekig nem tudták leleplezni a gyilkos merénylet tetteseit. Az általános hangulat ebből kifolyólag még feszültebbé vált és tartanak tőle, hogy a hatóságok igen szigorú intézkedéseket fognak fogatosítani.

Örömtüzek az arab falvakban

Jeruzsálemi jelentés szerint vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Palesztina arab falvaiban mindenütt örömtüzeket gyújtottak és örömmünnepeket ültek. Az arab parasztek győzelmi táncokat jártak és azt kiáltották: Megteremtjük a függetlenségünket. Közben Chamberlaint és Aumi bey Abdul Hadit, a mufti párt főtitkárát eljenezték.

Egymást követik a merényletek — nőttön nő a feszültség

Tel-Aviv, február 27. Az Havas jelentése szerint egymást követik a merényletek Palesztinában és nőttön nő a feszültség és ezzel együtt az az aggodalom, hogy súlyos események küszöbén áll az ország, amelyeket csak szélsőséges és kemény intézkedésekkel tudnának a hatóságok elfojtani. Bomba robbant a Jaffa felé haladó vonat alatt. Ez a bomba azonban nem tett kárt az utasokban.

Messarimban, Jeruzsálem zsidó negyedében, egy arab autóbust fegyvertűzzel támadták meg, azonban itt sem esett áldozat. A német hivatalos távirati ügynökség azt közli, hogy a merényletek eddigi összes áldozatai, számszerint 29-en, arabok.

Jeruzsálemben egy bombának újabb három halott áldozata van. Bomba robbant Rechobot közelében is.

Tel-Aviv városi tanácsa ellenállást hirdet minden jogfosztó tervvel szemben

Tel-Aviv, február 27. Tel-Aviv községi tanácsa határozatot fogadott el, amely leszögezi, hogy a zsidók nem fognak elfogadni semmilyen kisebbségi statutumot sem, nem fogják engedni megsemmisíteni építóműveiket és ellent fognak állni minden olyan tervnek, amely nemcsak az ünnepélyes ígéretnek, hanem az emberi jognak és az igazságnak is ellentmond.

Tel-Aviv városi tanácsa, látva a lakosság óriási izgatottságát, felhívást bocsátott ki, amelyben ünfegyelmre és mérsékletre inti a lakosságot.

A munkáspártnak a lapja, a Davar, fel-

hívást tett közzé, amely felszólítja a zsidókat, hogy kerüljék el az egyéni és kétségbeesett akciókat, amely széhhuzná az erőket és gyengítene a zsidóság reakciója által keltett impressziókat.

A Haboker, amely közel áll a revizionistákhoz, követeli, hogy a zsidó delegáció térjen vissza Londonból és fektessenek le általános védelmi programot.

Jeruzsálemben letartóztatták a hatóságok a revizionisták egyik vezetőjét, Waschitzot.

Tűz a Jewish Agency szuterénjében

Jeruzsálem, február 27. Az Havas jelen-

tése szerint tűz ütött ki a Jewish Agency jeruzsálemi székházának szuterénjében, amelyet sikerült gyorsan eloltani. Valószínűnek tartják, hogy a tűzet gyújtogatás okozta.

Nyolcvankét arab halott

Haifa, február 27. A haifai pokolgépes merényletnek eddig 21 halálos áldozata van. Ugyancsak Haifában egy aknarobbanás következtében 2 arab súlyosan megsebesült. A jeruzsálemi bombarobbanás következtében 3 arab meghalt, 2 súlyosan megsebesült. A

Könyvkötészeti munkákat izlésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 9.

Rechobotban történt merényletnél egy arab meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült.

Jeruzsálem, február 27. Legújabb jelentés szerint a Palesztina különböző pontjain történt bombamerényleteknek összesen 82 áldozata van. Ezek közül 32 meghalt, 50 pedig halálosan megsebesült. A sebesültek között van két zsidó is.

A külföldi jelentésekkel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy a Zsidó Távirati Iroda jelentése egyelőre még nem érkezett meg és a múlt tapasztalatai alapján fenntartás nélkül közöljük, mert lehet, hogy a hírek és vannak túlozva.

Fiaskóval járt Ciano varsói útja?

Varsó, február 27. Vasárnap délután Ciano két óra hosszat tartó tárgyalást folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel, utána pedig Moscický köztársasági elnök vendége volt.

Az olasz nagykövetség tegnap este vacsorát adott, amelyen Ciano gróf vendégeként résztvettek a lengyel kormány összes tagjai. Politikai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Ciano olasz külügyminiszter nem tudott határozott ígéretet kapni Beck lengyel külügyminisztertől Lengyelország részéről ab-

ban a kérdésben: milyen álláspontra helyezkedik Olaszországnak Franciaországgal szemben támasztott területi igényeivel kapcsolatban? Valószínűnek látszik azonban, hogy a szombati tanácskozáson Beck külügyminiszter hallgatóságos formában adta Ciano tudomására, hogy nem járulhat hozzá olyan politikához, amely Franciaország rovására menne.

Párizs, február 27. A L'Ouvre jelentése szerint a kenti herceg látogatást tett Lengyelországban.

London és Párizs elismerte Francot

Anglia rokonszenvenvel fogadná a spanyol monarchia visszaállítását

London, február 27. Chamberlain miniszterelnök az alsóház hétfői ülésén bejelentette, hogy Anglia és Franciaország elismerte Franco tábornok kormányát. Chamberlain beszédet tartott, amelynek során többek között ezeket mondotta:

— Az angol kormány a lehető legkedvezőbb mértékben mérlegelte a spanyol helyzetet és azt, hogy a helyzet ismeretének tudatában milyen álláspontot foglaljon el. Mivel Barcelona elestével Spanyolország nagyobb része Franco uralma alá került, nem kellekhetett tovább Franco kormányának Anglia részéről való elismerése. Az elismerés formaszereit eljárása már megtörtént, tudomásom szerint Franciaország is megtette a szükséges lépéseket.

Párizs, február 27. A francia államtanács egyhangúlag elhatározta a Franco-kormány elismerését.

London, február 27. Angol körökben nagy figyelmet szentelnek az új spanyol rezsim kérdésének. Hír szerint a monarchia helyreállítása, amit rokonszenvenvel néznek az angolok, még nem került szónyegre és hogy ideiglenesen kormányzó állna Spanyolország élére. Ez a rendszer előkészítené az utat Don Juan trónralépésére. Berlinben úgy látszik, nem kívánják Franco tábornok tartós uralmonmaradását. Szemere vetik semlegeségi nyilatkozatait, a monarchia iránti rokonszenvét és kapcsolatait a katolikus egyházzal. A német cégek mindent elkövetnek, hogy megkapják a régen óhajtott bányakoncessziókat. Számitani lehet arra, hogy Alba herceg közzölni fogja Burgossal az angol udvar rokonszenvét a monarchia helyreállítása iránt.

Párizs, február 27. Azana elnök lemondásáról és a madridi kormány elmeneküléséről szóló hírek koraiaknak bizonyultak, amennyiben Azana elnök csak ma távozott el Párizsból és egyik kísérője negatív hírt közölt a köztársasági elnök lemondásáról szóló hírt. Negrin miniszterelnök pedig, akinek Mexicóban való szökéséről írtak a lapok még mindig Madridban van, sőt újabb „vdelmi” rendeleteket adott ki.

Ennek ellenére a végső fináléhoz közeledik a spanyol dráma, amennyiben a Franco kormánynak London és Párizs részéről történő elismerése maga után kell, hogy vonja a köztársasági rezsim likvidálását. Azana lemondását és Negrin távozását.

— Bombamerényletet követtek el breton autonomisták. Párizsból jelentik: Quimper telefon-jelentés adta hírt arról, hogy tegnap éjszaka 3 óra 40 perckor egy régi olajbödönben elhelyezett bomba robbant a prefektúra épülete előtt. A detonáció következtében számos ablak betörtött. A robbanásokozta károk nagy összegre rugnak. A merényletet valószínű, hogy breton autonomisták követték el.

— Kisiklott a Jaffa—Jeruzsálem között közlekedő vonat. Jeruzsálemből jelentik: A Jaffa—Jeruzsálem között közlekedő vonat kisiklott egy arab falu közelében. A kisiklást a talpfák kiszédése okozta. A mozdony felborult, a vonatvezető és a fűtő megsebesültek.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. Nyomdása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Capitol Mozgó Szerdán premier!!!

Irene Duun és Gary Grant

nagyszerű világfilmje:

Az ördögös igazság

Ma utoljára: BARNABE — Fernandel, a humor királya.